

ದೆಹಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಪಣದ ಅಭಿವೃತ

ಅಂಗಣ 2012
ಬೆಲೆ ರೂ. 1

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಂತೀನ ಸಮರ್ಥ ಸಾರಣಿ

ಕರ್ನಾಟಕದ ನೂತನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಜನರಿತ್ತೊ ಶೆಟ್ಟರ್

ಶೆಟ್ಟರ್ ತ್ವರ ಕನಾಟಕದ ಸಜ್ಜನ ರಾಜಕಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸೋಲಿಲ್ಲದ ಸರದಾರ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಶಾಸಕ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ ಕನಾಟಕದ 27ನೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೂರನೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆಯ್ದಿಯಾಗಿ, ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್.

ಎಸ್.ಎಸ್. ಸಂಫಳನೆಯ ನಿಪ್ಪಾವಂತ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿ, ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ದುಡಿದು, 1994ರಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಸ್.ಆರ್, ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಣಿಸಿ, ವಿಧಾನಸಭೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್, ಮುದು ಯಾದಯಿದ ಹಾಗೂ ಏಕವಾದ ಮಾತಿಗೆ ಹೇಸರಾದವರು. ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಪ್ರಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಲವು ಸಜ್ಜನ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಅತ್ಯಂತ ಸಜ್ಜನಿಕೆ ಸ್ವಭಾವದ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕ ಆಡಳಿತ ನೀಡಬಲ್ಲರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಾಡಿನ ಜನತೆಗಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬಾದಾಮಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕೇರೂರ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ಪ ಶಿವಮೂರ್ತಿಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣಮ್ಮೆ ದಂಪತ್ತಿಯ ಪುತ್ರನಾಗಿ 1955 ರಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 17 ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಅವರ ತಂದೆ ಜನ ಸಂಫಳ ಹಿರಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಸಭೆಗೆ ಏದು ಬಾರಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ, ಜನ ಸಂಫಳ ಮೊದಲ ಮೇಯರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಜೆಕ್ಕಪ್ಪ ಸದಾಶಿವ್ ಶೆಟ್ಟರ್ ಕೂಡ ಜನ ಸಂಫಳ ನಾಯಕರಾದರು. ಶೆಟ್ಟರ್ ಬಿಕಾಂ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆದು ವರ್ಕೆಲರಾಗಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಳ್ಳೆ ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಗುಣ, ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮವರೆಂಬ ಭಾವ. ತಮ್ಮ ಸರಳ, ಸಜ್ಜನಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಒದಗಿ ಬಂದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಒಂದೊಂದೇ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿ ಮೇಲೆರಿದವರು. ಶೆಟ್ಟರ್ ಅಶೀಲ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರಿಷತ್ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯವಿಟ್ಟರು. ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಫಳ ಸೆಕ್ರೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. 1990 ರಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ಪ್ರಕ್ಕದ-ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಘಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು ಮತ್ತು 1994 ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕನಾಟಕ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಆಯ್ದಿಯಾದರು. ಆ ನಂತರ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಸತತ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. 1996 ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಿಜೆಪಿ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ 1999 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ಸೋಲಿನ ನಂತರ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ವಿರೋಧ ಪ್ರಕ್ಕದ ನಾಯಕರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಚ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ನಡೆದುಕೊಂಡರು.

2005ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪ್ರಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. 2006 ರಲ್ಲಿ ಎಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಜೆಡಿಎಸ್ ಮತ್ತು ಬಿಜೆಪಿ ಸಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾದರು. 2008ರಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ವಿಜಯದ ನಂತರ ಶೆಟ್ಟರ್ ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸ್ವೀಕಾರ್ ಆದರು. ಆದರೆ 2009 ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಫ್ತ್ವೇರ್ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿ ಯಾಡಿಯೂರ್ಪು ಅವರ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾದರು. ಸಜ್ಜನಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಜನಪರ ಮತ್ತು ರ್ಯಾತಪರ ಜಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೀಯ ಹೋರಾಟ. ನಿಲ್ದಾಷಿತ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ. ಸ್ವರೂಪ ರೈಲ್ವೆ ವಲಯ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ. ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧನೆ. ಸತತ ಜನಸಂಪರ್ಕ, ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ. ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ 5ವರ್ಷ ಪ್ರತಿಪ್ರಕ್ಕದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ ಅವರು ಇದೀಗ ಕನಾಟಕದ ನೂತನ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಾಡಿನ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದು ಹಲವಾರು ಸಾಧನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮನ್ವಡೆಸಲೆಂದು ಹಾರ್ಕೆಸ್ತೇವೆ.

ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಕೆ.ಎಸ್. ಶೆಶಾದ್ರಿ : 1989ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಿಂತ ಕೆ.ಎಸ್. ಶೆಶಾದ್ರಿ ಅವರು ಈಗ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬಿಜೆಪಿ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಟ್ ಮಂಡಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಇವರು, 2006ರಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವ, 2008ರಲ್ಲಿ ಇಂಧನ ಸಚಿವ, 2010ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1982ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೌರ್ತಿಯಾಗಿ ನಗರ ಘಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕೆ.ಎಸ್. ಶೆಶಾದ್ರಿ ಅವರು ಜಿತ ವಿಮುಕ್ತಿ, ಬಗ್ಗೆಪುಕಂ ರ್ಯಾತಪರ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿಗಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ ಅನುಭವಿಗಳು.

ಆರ್. ಅಶೋಕ್ : 1998ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶಾಸಕರಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದ ಕಣಕ್ಕಿಂತ ಆರ್. ಅಶೋಕ್ ಈಗ ನಾಡಿನ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ವಿಧಾನಸಭೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂಬ ಹಗ್ಗಳಿಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವ ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉಪ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ 1998ರಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ವಿಸ್‌ಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರು. ಜೆಡಿಎಸ್-ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಸಚಿವರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅನುಭವಿಗಳು.

ಕನಾಟಕದ ನೂತನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೆಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಫಳ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆ ದೆಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಹಾದಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು

ಪ್ರಥಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ଲୁଙ୍କା ଭେରତାଦ୍ଵୀ

ಸಂಪಾದಕ ಮುಂಡಳ
ಜೆನ್ಸ್‌ ಎನ್. ಮರ್ಲದ
ಬುಕಾ ಎನ್. ನಿಡಗುಂಡಿ
ಫಳ್‌ ಕುಮಾರ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ

ਦੇਹਾਂ ਕੇਨਾਂਟਾਂ ਦੇ ਸੱਭਾਦ ਕਾਈਂਕਾਰੀ ਸਮੀਤੀ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ
ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ

ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ
ಸಿ.ಎಂ. ನಾಗರಾಜ

ବଜାରଙ୍ଗୀ
କେ.ଆର୍. ରାମମୁଖୀ
ଜଂଣ କାଯୁଦଶୀଳାଳ
ଏନ୍.ଆର୍. ଶ୍ରୀନାଥ୍
ଶେଲ୍ଲକା ଏନ୍. ନିତ୍ୟାଂ

ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು
 ಅಂಜನಿ ಗೌಡ
 ಎನ್.ಸಿ.ಹೆಚ್‌ಪಲತ್
 ಟ.ವಿ.ಪಂ. ಮೃತಾರಪ್ಪ
 ಹಿ.ಸಿ.ಶ್ರೀಎನಿವಾಸ್
 ಸಿ.ಆರ್. ಶ್ರೀಎನಿವಾಸ್
 ಜ.ಜಿ. ಹೆಗಡಿ
 ಅನಂದ ಕೆಲ್ಲರಪ್ಪ ಮುರ್ಗೊಳಳ
 ಜಿ. ನಾರಾಯಣ
 ಆರ್. ರೇಳಣಕುಮಾರ್
 ಎನ್. ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್
 ಶ್ರೀಶಿಕಾರ್ತಾ ಮಾರ್ಗೇಶ್ವರ

ହିଂବଦି ଜିତ୍ର କେଲାନିଦ ଅନେମନ୍ଦୀ ଶୈଖି;

DEI HI KARNATAKA SANGHA

Rao Tularam Marg, Sector-12, R K Puram,
New Delhi-110022

Phone: 011-26108615 011-65643615

email: dksangha@gmail.com

website : www.delhikarnatakasangha.com

ଦିନର କବ୍ରାଚକ ପ୍ରାଣଦ ମୁଖ୍ୟ

ಸಂಪುಟ 22 ಸಂಚಿಕೆ 11
ಅಗಸ್ಟ್ 2012, ಬೆಲೆ ರೂ. 1

ମୁଦ୍ରା ମାତ୍ର

1971ರ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭಿಕೆರ ಬರಗಾಲ ಬಂದು ಅಪ್ಪಣಿಸಿದೆ. 176 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪ್ರಮೆಕೆ 146 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಬರಹಿಸಿತ ಎಂದು ಫೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜನ ಜಾನುವಾರು ಹಿಸಿವು ನೀರಡಿಕೆಗಳಿಂದ ತತ್ತರಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಬರದ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತಮ್ಮ ಫೋರ. ಅದು ಅದರ ಕೆನ್ನಾಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಿಗೂ ಚಾಚಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯ ಪ್ರಕಾರ 74.70 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರೊನ್ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಿತ್ತನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಕೇವಲ 34.98 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರೊನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಇದರಿಂದ ಘಸಲಿಗೆ ಏಟು, ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಬೀಳಬಹುದಾದ ಮಳೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಕುರಿತಿಗೊಳಿಸಿ ಎದರೇಟು ನೀಡಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತಮ್ಮ ಬಿಂತಾಜನಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೋಡಗಳ ಅವಕಾಶಯಿಂದ 2.30 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರೊನ್ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಘಸಲು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಇರುವ ಅಯ್ಯಗಳು ಕೇವಲ ಎರಡು. ಬಂದು-ನೆರವಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರುವುದು, ಎರಡು-ಮಳೆಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು. ಈ ನಡುವೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ಷೋಡಿಕರಿಸಿ ಬರಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಹಸಿವು, ನೀರಡಿಕೆಗಳಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲಭೂತ ಜ್ಞಳಿಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಸ್ವಂದಿಸಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ಜತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ಜೋಡಿಸಿ ಕಾರ್ಯತತ್ವರಾಗಬೇಕು. ದೇಶ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ಬಾಂಧವರು ತಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಈ ಕರಿಂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾದ ಜಿಡಾಯ ತೆಯನ್ನು ಮೇರೆಯಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈದೇರಲಿ, ನಾಡಿಗಪ್ಪಣಿಸಿದ ಬರ ತೊಲಗಲಿ, ಶಾಂತಿ ಸಮ್ಮಾನ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನೆಲೆಸಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಹಾರ್ಯೇಕೆ.

ಒಂದೆಡೆ ಭಿಕರ ಬರಗಾಲ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಶಾಂತಿ, ಸಹನೆ ತ್ವಿತಿಗಳಿಗೂ ಸಂಭಕಾರ. ಇದು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಇಂದಿನ ದ್ಯುತಿ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಕರಾವಳಿಯ ಸುಂದರ ಪಟ್ಟಣ, ಹಸಿದಾರಣ, ಚ್ಯಾನ್ ದೇಗುಲವಾಗಿದ್ದ ಮಂಗಳೂರು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕೃತಿ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುಕ್ಕೆತ್ತದಿಂದಾಗಿ ಇತ್ತಿಹಾಸದ ಕಪ್ಪು ಮಟಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಒಂದಿಪ್ಪು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಹುಟ್ಟಿದ ಹುಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ್ ಸ್ವೇ ಒಂದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾಗ ‘ನೈತಿಕತೆ’ಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗುಂಪೊಂದು ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದೆ. ಸಂತೋಷ, ನೆಮ್ಮೆದಿ ಹಾಗೂ ಗಳಿತನಗಳನ್ನು ತುಳಿದು ಗಹಗಹಿಸುವುದೇ-ನೈತಿಕತೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಥವಾಪತನ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಎಂದೆಂದೂ ಮರುಕೆಳಿಸಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಈ ‘ನೈತಿಕ’ ಏರಪತ್ರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ನೈತಿಕತೆಯ ಸಹಜ ಪರ್ಯಾವರಣ್ಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಯ ಬಂಧುಗಳು ಈ ನಿರ್ಣಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಗಾಗ್ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡುವ ಧರ್ಮಾಂಧರನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯಬೇಕು. ಅಗಷ್ಟೇ ಈ ತೆರೆನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಒಂದು ತಾರ್ಕಿಕ ಕೊನೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ, ಸಮಾಜ ಚಿಂತಿಸಲೀ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿವಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಲಾಷೆ.

ఈవెల్ల ప్రాకృతిక ఏకోప, అతిరేచగళ సమస్యగళ నడువే దతకగళ కనసాద హైదరాబాదు కెనాటిక్కె విలేష స్వానమాన కల్పిసి సంవిధానద 371నే కలుమిగే తిద్దుపడి తరువ మహాత్మమార్గ ప్రస్తావనేగే కేంద్ర సచివ సంమటద రాజకీయ సమితి ఒబ్బెగే సూబిసిరువుదు అపార హషట తందిదే. బిఎర్లో, గుల్గొర్, యాదిగిరి, రాయచొరు, కొపట్ట హగూ బల్లారి జిల్లాగళ శ్రేణిక, ఆధిక హగూ సామాజిక అభివృద్ధిగే ఈ ప్రస్తావనే అనుమోదనసూండరే జాలనే సిగుత్తదే. ఏకెందరే ఈ భాగద అభివృద్ధిగే స్వాపనేగోళ్లువ అభివృద్ధి మండలి తన్నదేఁ చునాయిత ప్రతినిధిగళు హగూ ప్రత్యేక బజెట్ హోందలిదే. కేంద్ర హగూ రాజ్య సకారగళు నేరవాగి మండలిగే నెరవు నీడలివే. బహుళి 2/3 రష్ట బహుమతిందిగే ఈ తిద్దుపడిగే సంస్తున అనుమోదన దోరకువుదరల్లి సంతయివిల్ల. ఏకెందరే ఎల్ల రాజకీయ పట్టగళూ ఈ తిద్దుపడిగాగి రాజకీయ మరేతు శ్రమిసిద్ధవు. ఈ సందభదల్లి కేంద్రదల్లి సచివరాగివ శ్రీ ఎస్.ఎం. కృష్ణ, శ్రీ మల్లికాజున లిగ్ర్, శ్రీ ఏరప్ప మోయిలి హగూ శ్రీ కె.ఎళ్ల. మునియప్ప అవరన్న అభినందిసలేబేసు. ఏకెందరే అవర బంబలవిల్లదే ఈ సాధనే సాధ్యవాగుటిరల్లి. అత్యంత స్థిత్ప అవధియల్లి తిద్దుపడి జారిగే బరలి, హిందులిద హణపట్టి కట్టిశొందిద్ద హైదరాబాద్ కెనాటిక ప్రదేశ ప్రగతియ దామగాలుగళన్నిడలి ఎంబుదు నమ్మ కళకళియ బయికే. ఎల్లరిగూ స్వతంత్ర దినాజరణయ శుభాతయగళు.

□ ଲାଷା ଭରତାଦି

ಬಾರೀ ಬಾರೀ ಮಕ್ಕಿರಾಯ

ಶ್ರೀ ಬಾರಿ ಯಾಕೋ ಮಳಗಾಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಹಲಿಗೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳು ಹೊಸೆಗೊ. ಜುಲೈ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪಾದಾಪಕಣ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದ ಮಳ ತಿಂಗಳು ಉರುಳಿದರೂ ಉಸಿರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಬೆವರು ಬರಿಸುವ ಬಿಸಿಲು-ಮೋಡದ ಒಡನಾಟಿದಂದಾಗಿ ದೇಹಲಿಗರಿಗೆ ಸಾಕುಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕಾರ್ಥ ದಿನಗಳಿಂದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮುಖಿನ ವಾತಾವರಣ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ತುಂಬ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮಗಳಿಂದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಓಳಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಮೋಡಗಳ ಉದರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಡ್ಣಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉರಿಯುವ ಬೇಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಂತೆ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದು ಬಾರಿ, ಇಲ್ಲಿಂದು ಬಾರಿ-ಯಾರೋ ನೀರು ಸಿಂಪಡಿಸಿದಂತೆ ಹತ್ತಾರ್ಥ ಹನಿಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಮಳಗಾಲವೇ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತೇನೂ ಎಂಬಂತೆ. ಶ್ರಾವಣಾ ಕೆಳಿದು ಹೋಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನ್ವಾವಸು... ಇನ್ನಾವುದೋ ಮಳ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬರುವ ನ್ಯಾತ್ರಗಳ ಕಾಲವು ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತೆಂದು ನಮ್ಮು ಬದಿಯ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನ ಗೊಣಗಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ದೇಹಲಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದಿದ್ದ್ಯು ಆಯಿತು.

ಅತ್ತೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಳರಾಯ ಯಾಕೋ ಕಣ್ಣಮುಜ್ಜಾಲೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪರಿಜ್ಞಾನ ಮಾಡುವವರೇನು? ಕತ್ತೆ-ಕುದುರೆಗಳ ಮರವಣಿಗೆ ಮಾಡುವವರೇನು? ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರೂ ಕಾವೇರಿ. . . ಕಬಿನಿ. . . ಲಿಂಗನಮುಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣ, ತುಂಗೆ, ಶರಾವತಿ, ನೇತ್ರಾವತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪಾತೆಗಳಿ ಏರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಳರಾಯ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರದಿದ್ದರೆ, ಬಿತ್ತಿಗೆಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ಏರುವೇರು. “ಅವ್ವಾ ಮಳರಾಯ ಬರುವುದಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಪೇಗೆಗೆ ಇಳಿದು ಬಾರಯ್” ಎಂದರೆ ಅವನು ಕೇಳಿಯಾನೇ? ಮಳಿಯ ಹನಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುವ ಮೋಡಗಳಿಗೆ ಬೇಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಇತ್ತೆ ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಹಲಿಗರು ಆದಾಯ ಕರದ ಜಮಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕುರಿತಾದ ಲೆಕ್ಕಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದುವಲ್ಲಿ ಹೊಡಿಕೊಂಡ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಲೆಂಬಂತೆ ಮಳರಾಯ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮುಂಜಾವಿನ ಬೆಳಕನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪರಿಯನ್ನು ನಾನು ಮರೆಯಲಾದೀತೆ? ಏನೆ ಆಗಲಿ ಹೊನ್ಗೊ ಬಂದನಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಈ ಮಳರಾಯ ಎಂದುಹೊಂಡು ನಾವು ಉಸಿರನ್ನು ತಹಬಿದಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೇನೂ ಆಗಿ ಬಿಡಬೇಕೆ? ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರ್ಥಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತು ಸರಬರಾಬು ಹತ್ತಾರ್ಥ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲದ ನಿಂತಹೊಗಬೇಕೆ? ಮಳರಾಯನ ಕೃಪೆಯಿಂದಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ನೂರಾರು ಜನ ಬದುಕಿಕೊಂಡರು. ಮಳರಾಯ ಬರದಿದ್ದರೆ ಸೆಕೆಯ ಉರಿಯುವ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಜನ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾವಿಗೆಡಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಯಾಮನೆ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಈ ಮಳರಾಯ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಯಾಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಹರಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾಮನೆಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬದಿದ್ದರೆ ಏನಾದೀತು? ದೇಹಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಕಲ್ಪಣೆಗಳು ಈ ಯಾಮನೆಯ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದೆ. ಕಡು ಬೇಸಿಗೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾಮನೆಯನ್ನು ಕಂಡಿರಾದರೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ನೊಯಿದಪಡೆ ಹೊಗುವಾಗ ಸಿಗುವ ಕಾಳಿಂದಪುಂಜನ ಯಾಮನೆಯ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲ ಕ್ಷೇಣ ನಿಂತ ಯಾಮನೆಯನ್ನು ಅರಸಲು ಹೆರಡಿರುತ್ತದೆ ಕಾಣುವುದೇನು? ಒಂದು ಕಡೆ ಪಾಡಿಗಟ್ಟಿದ ನೀರಿನ ತುಂಬ ಬಳಿಗಳು ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಯಾಮನೆಯ ತಡಿಯ ತುಂಬ ನೊರೆಗಳು; ಬಗೆಬಗೆಯ ಬೀಳಿಯ ಹತ್ತಿಯ ಗುಡುಡಾಕಾರದ ಬ್ಯಾಹ್ತ ಸೊರೆಗಳ ಸಮೂಹ, ತುಂಬಾ ಸುಂದರವಾಗಿ, ವಿನೋತನವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಈ ನೊರೆಗಳ ಸಮೂಹ; ದೇಹಲಿಯ ಕಲ್ಪದ ನೀರಿನ ಸೆಲೆಗಳಿಂದ ಉಂಡವಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯಿಂಬಿದು ನಮ್ಮ ಮನದ ಆಳದಲ್ಲಿ ಇಳಿದಾಗ ಯಾಮನೆಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ವಿಷದ ಅರಿವು ನಮಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಳರಾಯ ಅಭ್ಯರಿಸಿ ಹತ್ತಾರ್ಥ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ತನ್ನ ವರ್ಷಾಧಾರೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಣಿಸಿದರೆ ಈ ಯಾಮನೆಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ವಿಡೆ ತುಂಬಿದ ವಿಷದ ಕಣಿಜ ತಾನೇಶಾನಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಷದ ಕಣಿಜವನ್ನು ಯಾಮನೆಯ ಉದರದಿಂದ ಉಜ್ಜ್ವಲೆನಲ್ಲಿ ದೇಹಲಿಯ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೂರಾರು-ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗಳ

ರೂಪೇಂಜೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಯಾಮನೆಯ ಉದರದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೊಕದ್ದಮೆಯೂ ದಾಖಿಲಾಗಿದೆ. ಹತ್ತಾರ್ಥ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಿಂದ ಯಾಮನೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಯಾವ ಲಾಭವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಈ ಯಾಮನೆಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬರುವ ಮಳರಾಯನ ಚಿಂತೆ. ಈ ಮಳರಾಯ ಅಭ್ಯರಿಸಿದ ಬಂದ ಬಂದಾನೋ? ಬಂದವನು ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ನೀರು-ನೆಗಸು ತಂದಾನೋ? ಏನೇ ಆದರೂ ಈ ಮಳರಾಯ ಬಂದವನು ಯಾಮನೆಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಜೀವದ ಆಶಯವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಹೊಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ಬೋಕ್ಕಿಸದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಸದ್ಗುಲ್ಲದೇ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಮಳರಾಯ ತನ್ನ ಅಭ್ಯರಿಸವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಮರೆತಂತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ಯಾಮನೆ ಬಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಧವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ.

ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಳಿಯ ರಭಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ, ದೇಶದ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಸರೇ ಹಾವಳಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಳರಾಯ ಅಲ್ಲಿ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬಂದಜೆ ಮಳರಾಯನ ಕರಿಕರಿ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಎರಡು ಸಮುದ್ರಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಕಲಪ, ಹೀಗಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದ ಅಸ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಹಿಮಾಚಲ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಕಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಳಗಾಲವೆಂದರೆ ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ನೆಲ ಕುಸಿದಂತೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪರವರ್ತಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು, ಪರವರ್ತದ ಬಂದು ಭಾಗವೇ ಜರಿದು ರಸ್ತೆ ಮನೆಮರಗಳನ್ನು ನೆಲಸಮ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಳ, ಹಿಮ, ನೆಲ, ಜಲ-ಇವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸರದ ಭಾಗಗಳು. ಮಳರಾಯ ಬರದಿದ್ದರೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಮ ಬೀಳಿದಿದ್ದರೆ, ಆಗಾಗೆ ನೆಲ ಕುಸಿಯಿದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜೀವನವೇ ದುಸ್ತರವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇವತ್ತೆ ನಿನ್ನೆಯದೇ? ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತುಸು ಏರುವೇರಾದರೂ ಜನರ ಬದುಕೆ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮಳನೆಡಿನವರಿಗೆ ಮಳಿಯಿಂದರೆ ನಾಲ್ಕಾರ್ಥ ಹನಿ ಮಳ ಬಂದರೆ ಸಾಕೇ? ಮಳ ಬಂದರೆ ಕೆತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ತರದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಅಡಿಕೆ-ತೆಗಿನ ಮರಗಳು ಉರುಳಿ ಹೋದರೂ ಸರಿ. ದದ ಏರಿ ನೀರು ಹರಿದು ಜಮೀನು-ಮನೆಗಳ ತುಂಬ ನೀರು ಅವರಿಸಿದರೂ ಸರಿ. ನಮಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ಮಳಯೇ ಆಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಹೋದೆಯೋ ಮಳರಾಯ? ಬಾರೋ ಬಾರೋ ಮಳರಾಯ. ನಾವೆಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ನಿನಗಾಗಿ, ನಿನ್ನ ಆಟಕ್ಕೂ ಕಾದಿದ್ದವಲ್ಲೋ?

□ ಡಾ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಹೆಗಡೆ

ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘ

ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕ ಸ್ವರ್ಧೆ-2012

ಈ ಸಾಲಿನ ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕ ಸ್ವರ್ಧೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷೋಬರ್ 12, 13 ಮತ್ತು 14, 2012ರಂದು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದು, ಆಸಕ್ತಿಯಿಳ್ಳವರು ತಮ್ಮ ತಂಡದ ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಘದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 30, 2012ರ ಸಾಯಂಕಾಲ 5 ಗಂಟೆಯ ಒಳಗಾಗಿ ನೊಂದಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಸ್ವರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಗಂಡ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಮೌತ್ತಾಹ ಧನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ನಿಯಮಾವಳಿ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

011-26109615 / 26104818

ದ ಹಲೀಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿ ಎಪ್ಪು ಬೇಸಿಗೆ ಇತ್ತು ಅಪ್ಪೇ ಮಳೆಯೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಗೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ತಂಪಾದ ವಾತಾವರಣ, ಅದರೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಗಿ ರೈತರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಮಳೆಗಾಗಿ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹವನ, ಮೂಜೆ-ಮನಸ್ವಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಮಳೆಯೇ ಅಗಿಲ್ಲ. ಆದೆಪ್ಪು ಬೇಗನೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿ ರೈತರ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲೇ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ.

ದೆಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಶುರುವಾಗಿವೆ. ದೆಹಲಿಯ ಕುಂದ ಕುಂದ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಂಪನಾ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವರಿಗೆ 'ಚಾರಿತ್ರಜ್ಞತ್ವವರ್ತಿ' ಪುರಸ್ಕಾರ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಈ ಪುರಸ್ಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಹಾಗೂ ಪದಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ದೆಹಲಿಯ ಶ್ರೀಗಂಗಾ ಸೇವಿಯಂಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 29.7.2012ರಂದು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಕುಂದ ಕುಂದ ಭಾರತೀಯ ಆಚಾರ್ಯ ವಿದ್ಯಾನಂದ ಮುನಿಗಳು ಕನಾಟಕದ, ಶೇಡಬಾಳದವರು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಣ ಕೀರಿಟಪನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ದೆಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಜೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾಡೋಜ ಹಂಪನಾ ಅವರು ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯತೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿಯವರು ಸೇವಾ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ತಾಯ್ಯಾಡಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಆಶ್ರಿತ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬೀಳೆಂಡಲಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಭಟ್ಟ ಉಡುಪಿ ಅವರ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಾಡೋಜ ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ ಅವರು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬರುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಮುನೆಯ ತಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮುದಿ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಶ್ರೀಮತಿ ಶುಭ ಧನಂಜಯ ತಂಡದಿಂದ ಸ್ನಾತಕ ರೂಪಕ 'ಬೆಳ್ಳಿ ಚುಕ್ಕಿ' ಕಿತ್ತಾರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದಿನಾಂಕ 11.8.2012ರ ತನಿಖಾರದಂದು ನಡೆಯಲಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬನ್ನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಗ್ಗೆ.

□ ಸಿ ಎಂ ನಾಗರಾಜ

ನಿವ್ಯಾಸ ತಿಳಿದಿರ್ಲ

ಸಿ ೦ ಶೋಧನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುವ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಅನ್ನು "ಕೆಶೋರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಯೋಜನೆ" (KVPY) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾನ ಕೆಂಪಳೆಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಅವರಾದ 2012ನ್ನು 1ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ / 1ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 2012 ಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ನೀಡಲು, ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ Basic Science ನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಅಜಿಯನ್ನು ಅವ್ಯಾಪ್ತಿಸಿಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಆರ್ಕಫೆಕ್ ಫೆಲೋಶಿಪ್ (24000 ದಿಂದ 27000 ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು) ಹಾಗೂ ಕಂಡಿಜನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ (ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಫೆಲೋಶಿಪ್‌ಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹಣ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ) 11ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದ ಬಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. / ಬಿ.ಎಸ್. / ಇಂಟಿಗ್ರೆಂಡ್ ಎಂ.ಎಸ್. / ಎಂ.ಎಸ್. / ಕೋಸ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಂಗಣಲ್ಲಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಅರ್ಹತೆಗಳು - ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ

ಫ್ರೈಮ್ ಸಿ : 2012-13ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 11ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ (ವಿಜ್ಞಾನ) ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾರು 80% (70% SC / ST) ಅಂಕಗಳನ್ನು 10ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಅರ್ಹರು.

ಫ್ರೈಮ್ ಸಿ : 2012-13ನೇ ಸಾಲಿನ 12ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸ್ವಾತತ್ಕಾರ್ಯ (ಬಿ.ಎಸ್. / ಬಿ.ಎಸ್. / ಇಂಟಿಗ್ರೆಂಡ್ ಎಂ.ಎಸ್. / ಎಂ.ಎಸ್.) 2013-14 ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದ ಯಾರು ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಗಣಿತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ 80% (70% SC / ST) ಅಂಕಗಳನ್ನು 10ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಅಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅರ್ಹರು.

ಫ್ರೈಮ್ ಸಿ : 2012-13ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ವರ್ಷದ ಬಿ.ಎಸ್. / ಬಿ.ಎಸ್. / ಇಂಟಿಗ್ರೆಂಡ್ ಎಂ.ಎಸ್. / ಎಂ.ಎಸ್. ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದಿದ್ದ 12ನೇ

ತರಗತಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ 60% (50% SC / ST) ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಅರ್ಹರು.

ಅಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗಳು

- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ನೇಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಜಿ ಘಾರಂಗಳಿವೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಡ್‌ಕಾಪಿ ಅಥವಾ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಆನ್‌ಲೈನ್‌ಗಾಗಿ (<http://www.kvpy.org.in>) ಗೆ log on ಮಾಡಬಹುದು.
- ಅಜಿಗಳನ್ನು *kvpv website* ನಿಂದ ಡೋನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಅಜಿಗಳ ಶ್ರೀ : ರೂ. 200 ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಿಸ್ಟ್ರೋವ್‌ಬ್ಯಾಂಕಿನ "ಕೆಶೋರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಯೋಜನೆ" (KVPY) A/c No -10270577392" ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.
- ಅಜಿಗಳನ್ನು ಸಂಚಾಲಕರು, ಕೆಶೋರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಯೋಜನೆ (KVPY)

ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560012 ಇವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. Phone : 080-22932975/76, 23601008. ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕಗಳು.

1. ಅಜಿ ಘಾರಂಗಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ-3ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2012, ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ-7ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2012
2. *Online* ಮೂಲಕ ಅಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕ : 7ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2012
3. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಭರ್ತಿಯಾದ ಅಜಿ / *Online* ಮೂಲಕ / ಹಾಡ್‌ಕಾಪಿ ಕಳಿಸುವ ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕ : 12ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2012.
4. ಅಪ್ಪಿಟ್ನೂಡ್ ಪರಿಷ್ಕಾರೆಯನ್ನು ರವಿವಾರ ದಿನಾಂಕ 4ನೇ ನವೆಂಬರ್ 2012 ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : <http://www.kvpy.org.in>.

□ ಭಂಡಾರಕರ್ ಎಸ್.ಎಲ್.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ – ಸುಳಾದಿ

ದಾಸ ಪಂಥದ ಪ್ರಮುಖಿರಲೆಬ್ಲಾಬರಾದ ವಿಜಯದಾಸರು 1683ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿನ ಜಿಕೆಲಪರವಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಮುಂದೆ ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಹಿತಾಮಹ ಪುರಂದರದಾಸರು ಇವರಿಗೆ ಹರಿದಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿತ್ತು, ವಿಜಯವಿರಲ ಎಂಬ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 25,000 ಸುಳಾದಿಗಳು, ಉಗಾಭೋಗಗಳನ್ನು ವಿಜಯದಾಸರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಲಭ್ಯವಿದ್ದುದು ಕೇವಲ 500 ಸುಳಾದಿಗಳು. ಸುಳಾದಿ – ಎಂದರೆ ಭಗವಂತನ ಸುಳಿಹು ತೋರುವ ಹಾದಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರು ಜಲ್ಲೆ 22 ರಂದು ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದ ‘ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಳಾದಿ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನವಿಕ್ಕೇಶದ ಸುಳಾದಿ ಪ್ರಜಾರ ಕೇಂದ್ರದ ಸದಸ್ಯಾಗಿರುವ ಇವರು ವಿಜಯದಾಸರ ವಂಶಜರೆಂಬ ಹೆಗ್ಲಾಕೆಯುಳ್ಳವರು. ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರು ನಿವೃತ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ‘ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್’ ಎಂಬ ಪದವಿ ಪಡೆದವರು. ತಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಉತ್ತರ ಭಕ್ತಿಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ದಾಸ ದೀಕ್ಷೆಗೆ ಬದ್ರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಅನುಭಾವಿಸಿದರು ಬಂದ ‘ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರ ಸುಳಾದಿಗಳ ಪಾರಾಯಣ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಸುಳಾದಿಗಳ ಸವಿಯುಣಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಸಂಜಯಿಸುತ್ತಬುದು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ಆಶ್ರೀತ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಶ್ರೀಮೇಣಿಬಾಯಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣೀ ಆಶ್ರೀತ ಅವರೂ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು.

ಭಕ್ತಿ ಚಕ್ಷುವಳಿಯ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಧಾರೆಗಳೆಂದರೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯ ಕುರಿತು ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದರೆ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪುರಂದರದಾಸ, ಕನಕದಾಸ, ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರು, ವಿಜಯದಾಸರು ಮುಂತಾದ ದಾಸರು ಐಂಟ ಉಪಭೋಗಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು.

ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರುದಶಕಗಳಿಂದ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀಲಾ ಅವರು ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಆಸ್ತಿಯುಳ್ಳ ಅಪ್ಪಣ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿ. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬುದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ದಾಸ ಪರಂಪರೆಯ ಸುಳಾದಿ ದಾಸರನ್ನು ದೇಹಲಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಹಾಡಿಸಿ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿಯ ಸೀ.ಡಿ. ಯನ್ನು ಹೊರತೆರುವ ಸತ್ಯಾರ್ಥಿವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೌದಲಿಗೆ ನೀಲಾ ಸುಳಾದಿದಾಸರನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಹೆಗಡೆ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಬಿ.ಕೆ. ಬಸವರಾಜು ಹಾಗೂ ವಿಜಾಂಚಿ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಅವರು ದಾಸರಿಗೆ ಹಾಗುಂಟೆ ನೀಡಿ ಸಾಗುತ್ತಿಸಿದರು.

ವಿಜಯದಾಸರನ್ನು ಸುಳಾದಿಗಳ ದಾಸರೆಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸುಳಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ತಾಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರು ಪ್ರಾಧಿನೆ ಮತ್ತು ನರಸಿಂಹದೇವರ ಸ್ತೋತ್ರ ಸುಳಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮೇಣಿಬಾಯಿಯವರು

ಹಂಪಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವರ ವಣಿನೆ, ಪುರಂದರದಾಸರ ಮಂಟಪ, ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಕೀರ್ತಿ, ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಕಾಲದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ ಕರೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣೀ ಆಶ್ರೀತ ಅವರೂ ಕೆಲ ಸುಳಾದಿಗಳನ್ನು ಭಾವಪೂರ್ವಾಗಿ ಹಾಡಿದರು.

ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ವರಿಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಂಸರೂ ಆದ ಡಾ.ಕೆ. ವಾಗೀಶ್ ದಂಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿವೃತ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಂತ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಂಶದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಂಡಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಇಡೀ ವಾತಾವರಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನವಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಕಳೆಕಟ್ಟಿದೆಂತಾಗಿತ್ತು. ದೇಹಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತದ ಆಚಾರ್ಯ ಕುಟುಂಬಗಳೂ, ಸಫ್ರೋಜಂಗ್ ಸಫ್ರೋಜಂಗ್ ಕಾಪ್ತಾಮರದ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರೂ ಕುಟುಂಬ ಸಹಿತ ಸುಳಾದಿ ಶ್ರವಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು.

ಪಂಚಮುಖಿ ಅವರು ಕೆಗಿನ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಿಂತನೆ, ಭಕ್ತಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹಳೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪಾರಾಯಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರ್ಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳುತ್ತಿರ್ಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರು. ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಹಂಪಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಂಧ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಐಂಹ್ಯದ ಪುಣಿಸ್ಥಳಗಳು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿದೇ ವಿನಾಶದತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿವೆಂದು ವಿಷಾದಪಟ್ಟ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವೂ ಗಮನ ಹರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ವಾಗೀಶ್ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದನ್ನು ಶ್ಲಾಷ್ಟಿಸಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಂಘದ ‘ಮುಖ್ಯಾಂಶ’ ಅಭಿಮತವನ್ನು ಪ್ರತಿತಿಂಗಳೂ ತಾವು ಎದುರುನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನುಡಿದರು. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ.ವೆಂಕಟಾಚಲ ಹೆಗಡೆ ಡಾ. ವಾಗೀಶ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಂಚಮುಖಿ ಅವರಿಗೂ ಹಾಗುಂಟೆ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಅತಿ ಮಧುರವಾಗಿ ಸುಳಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ ದಾಸವರೇಣ್ಯರಿಗೂ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ವಿಜಾಂಚಿ ಕೆ.ಆರ್. ರಾಮಮೂರ್ತಿ ವಂದಿಸಿದರು, ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರೇಣುಕಾ ನಿಡಗುಂದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟಿ ‘ಭಾಗೀರಥಿ’ ಖ್ಯಾತಿಯ ಭಾವನಾ ಜಲ್ಲೆ 25ರಂದು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಪದಾರ್ಥಕಾರಿಗಳು ಮಷ್ಪಗುಂಟು ನೀಡಿ ಭಾವನಾ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು

ಉಭಯಗಾನ ವಿದುಷಿ - ಶ್ರೀಮಲಾ ಭಾವೇಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಜೆ

ಈತವೆಂದರೆ ವಚನ ಗಾಯನ, ದೇವರ ನಾಮ, ಅಪ್ಪಪದಿಗಳು ಇವೆಂದು ಅನ್ನವಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಭಾವಿತೆಗೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದವರು ಆಗಿನ ಕಾಲಿಂಗ್ ರಾವ್, ಬಾಳಪ್ಪ ಹುಕ್ಕೇರಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಲಾ ಭಾವೆ ಅವರು. ಕಲಾವಿದರು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಬದುಕುವುದು ತೋಕಾಶ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಜುಲೈ 26, ಗುರುವಾರ ದೇಹಲಿ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಘದ ಒಂದು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸಂಗೀತ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಉಭಯಗಾನ ವಿದುಷಿ ಡಾ. ಶ್ರೀಮಲಾ ಭಾವೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಾದಮಯ ಬದುಕಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿದರು. ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ವರಿಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ, ಸಂಗೀತಗಾರರಾದ ಡಾ. ವಾಗೀಶ್ ಅವರು ಶ್ರೀಮಲಾ ಅವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತೇನ್ನು “ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಜೀವ. ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ‘ಉತ್ತಪ್ಪ ಗಾನ ಸೌರಭ’ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ, ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಮೈಲ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸಂಗೀತ ಗರಜಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಗೀತಗಾರರನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡ ವಾಗೀಶ್ ಅವರು ಶ್ರೀಮಲಾ ಅವರ ಹೋರಾಟಮಯ ಬದುಕು, ಸರಸ ವಿನೋದ ಪ್ರಪೃತಿಯನ್ನು ಮನಸಾರೆ ನೇನೆದರು. 1930ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಪುಧಮ ಹಿಂದುಸಾಧಿ ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆ ಸರಸ್ವತಿ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದವರು ಶ್ರೀಮಲಾ ಅವರ ತೆಂದೆ ಗೋವಿಂದ ವಿಲಲ ಭಾವೇಯವರು. ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಪಿತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಸಹಸ್ರಾರ್ಥಿ ಅಸಕ್ತರಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಮಲಾ ಅವರು ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿ ನೀಡಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖಾತೀ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಂ. ಜಸರಾಜ್ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಯ ಪದೆಡ ಅವರು ಅನೇಕ ಚಲನಚಿತ್ರ, ಸಾಕ್ಷಿತ್ರ, ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಹಾಗೂ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ನೀಡಿ, ಸಂಗೀತ ನಿದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂಭತ್ತು ಭಾಷೆಗಳ ಸುಮಾರು 1300ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೀತಗಳಿಗೆ ರಾಗ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1997ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಶಿಷ್ಟರು, ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಅವರ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿ ‘ಸ್ವರ ಸಾಧನಾ’ ಎಂಬ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ, ಉಭಯಗಾನ ವಿಶಾರದ, ಉಭಯ ಗಾನ ವಿದುಷಿ, ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಗಾನ ಮಾಧುರಿ, ಸುರಮಣಿ, ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕನಾಂಟಿಕ ಕಲಾ ಶಿಲಕ, ಅಮೇರಿಕಾದ ಹ್ಯಾಷನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್, ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ (2007),

ಭಾರತ ಗೌರವ, ‘ವರ್ಷದ ಮಹಿಳೆ’ (1997), ಗಾನ ಕೋಕಿಲ, ಕೃಷ್ಣಗಾನ ಮಾಧುರಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆತಿವೆ.

ಸಂಗೀತದ ಹೊಸ ಹೊಸ ರಾಗಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ನೂರಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಬಿಜಿಯಾಗಿರುವ ಅವರಿಗೆ 73 ವಯಸ್ಸಿಗಿದ್ದರೂ 37 ರ ಹರಯಿದ ಲವಲವಿಕೆ, ಚೆಲುವು ಸೂಸುವ ವೈಕಿಷ್ಟ. ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಹೋಕ್ಕುಗುಂಡಂ ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀಮಲಾ ಭಾವೆ ಅವರಿಗೆ ‘ಉಭಯಗಾನ ವಿದುಷಿ’ಯಿಂಬ ಬಿರುದನಿತ್ಯ, ಮುಂದೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಬಿರುದುಗಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಅರಸಿ ಬಂದರೂ ಇದನ್ನೇ ಕಾಣಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಮಲಾ ಭಾವೆ ಅವರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾವಿಲ್ಲದ ಬಿರುದುಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದರೂ ಅವರು ‘ಉಭಯಗಾನ ವಿದುಷಿ’ಯಿಂಬ ಬಿರುದನ್ನೇ ಕಾಯಂ ಆಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹನ್ನೆರಡನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ಹೊದಲ ಕಳೇರಿ ನೀಡಿದ್ದರಂತೆ ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ಭಾರತದ ಹೊದಲನೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಮಲಾ ಅವರ ದನಿಯ ಮಾಧುರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನಸೋತ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಅವರಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಡಲು ಸಮಯ ನೀಡಿದ್ದರಂತೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಲಾ ಅವರು ಆಘಣನೆಯನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನೇನೆದರು.

ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಹೆಚ್ ಅವರು ಪ್ರಷ್ಟಗುಜ್ಜೆ ನೀಡಿ ಸಾಗ್ರಾಮಿಕಿದರು ಮತ್ತು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ವರಿಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ವಾಗೀಶ್ ಅವರು ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಸ್ವರಣಿಕೆ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಸಂಗೀತಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಜೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಶ್ರೀಮಲಾ ಭಾವೆ ಅವರು ದೇವರನಾಮ ‘ತೀರ್ಥ ವಿಶಲ, ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಶಲ’ ಹಾಡಿದರೆ, ವಾಗೀಶ್ ಅವರು ‘ನಿನ್ನ ನಾಮದ ಸ್ವರಣೆಯೂ’ ಮತ್ತು ‘ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಬಾರಮ್’ ಹಾಡಿದರು. ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರೇಳುಕಾ ನಿಡಗುಂದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ದೇಹಲಿ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯ ದೇಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಉಭಯಗಾನ ವಿದುಷಿ ಶ್ರೀಮಲಾ ಭಾವೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಗನೇ ಪದ್ಭೂತಿ, ಪದ್ಭೂತಾಂಶ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲಿ, ಕನಾಂಟಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಜಿತ್ತು ಇಂಥ ಎಲೆಯಮರೆಯ ಕಾಯಾಗಿ ಉಳಿದು ಹೋಗಿರುವ ಕಲಾವಿದರತ್ತ ಹರಿಯಲಿ ಎಂದು ಹಾರ್ಕೆಸುತ್ತೇವೆ.

□ ಅಭಿಮತ ವರದಿ

ಜನಕಪುರಿ ಕನ್ನಡ ಕೂಟ ಮತ್ತು ದೇಹಲಿ ಮಿತ್ರ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಅಯೋಜಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ “ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಾಗಮ” ದೇಹಲಿ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಘದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಆಗಸ್ಟ್ 19, 2012ರಂದು ಸಂಜೆ 5 ಗಂಟೆಗೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ದೇಹಲಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆದರದ ಸ್ವಾಗತ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಂತರ ಉಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ.

ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಿತಾ ಬೆಳ್ಳೂರ್ ಕಂಠದಿಂದ ಹರಿದ ‘ಅಕ್ಕ’ನ ವಚನಧಾರೆ

12ನೇ ಶತಮಾನದ ದಾಶನಿಕ, ಮಹಾನ್ ಶಿವಶರಕ್, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಕುರಿತ ವೀಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ‘ದೇಹಲಿ ಮಿತ್ರ’ ಸಂಘಟನೆಯು ಜೂನ್ 8, 2012ರಂದು ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೊದಲಿಗೆ ದೇಹಲಿಯ ಕನ್ನಡತ್ತಿ, ನೃತ್ಯಪಟು, ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಲಿನಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಂತ್ರ ಅವರ ಮಗಳಾದ ನವ್ಯಶ್ರೀ ಭಜ್ ಅವರಿಂದ ಸುಂದರ ಗಣೇಶ ಸ್ತುತಿಯ ಸ್ನಾತ್ಯ ನಡೆಯಿತು.

ನಂತರದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಸ್ನಿತಾ ಅವರ ಗಾಯನಗಂಗೆ ಅವಿರತವಾಗಿ, ಸುಶ್ರವ್ಯವಾಗಿ ಹರಿದು ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನಸೋಮದ ಮನತಕಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ. ಅಕ್ಕ ವಚನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು.

ಕಿರಾನಾ ಜ್ಯೇಷ್ಠರ್ ಪರಾನಾದ ಖ್ಯಾತ ಶೈಲಿಯ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ ಗಾಯಕಿಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ನಿತಾ ಬೆಳ್ಳೂರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು 12ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಖ್ಯಾತ ಸಂಗೀತಗಾರರು ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರೂ ಆದ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಆರ್.ಭಾಗವತ್ ಅವರಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ಅಜುರ್ನಾಸಾ ನಾಕೋಡ್, ಪಂಡಿತ್ ರಾಜಭಾವ್ ಸೋಂಟಕ್, ಪಂಡಿತ್ ಬಾಲಜಂದ್ ನಾಕೋಡ್ ಮುಂತಾದ ದಿಗ್ಜರಿಂದ ಸಂಗೀತ ತರಬೆತೆ ಪಡೆದ ಸ್ನಿತಾ. ಲಘು ಶಾಸೀಯ ಪಥ್ಯತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸೋಫಿ ಸಂಗೀತ, ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತಗಳ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತೀಗಳಿಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಧಾರವಾಡ ಆಕಾಶವಾಸೀಯ ‘ಬಿ-ಹ್ಯೆ’ ಶ್ರೇಣಿಯ ಕಲಾವಿದ್ಯಾಗಿರುವ ಸ್ನಿತಾ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಧುರ ಗಾಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅಪಾರ ಜನಮಜ್ಜಿಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಂಠಸಿರಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ‘ವಚನ ಕರಣ’ ಹಾಗೂ ‘ಕ್ಷೇಸಿ ಮಧುರ್ ಶಾಮ್ರ’ ಸಿದಿಗಳು ಕೇಳುಗರ ಸಂಗೀತ ತ್ವರ್ತಕ್ ನೀಗಿಸುತ್ತವೆ. ‘ರೋಟರಿ ಪೋರ್ಕೆನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಲೆನ್ಸ್ ಅವಾಡ್ 2010’, ‘ಸಂಗೀತ ಶ್ರೀ-2007’, ‘ಡಾ. ಮಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಕೃಪಾಭಾಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2007’ ಹಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮುದಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ನಿತಾ, ಬಿ.ಇ.

ಪದ್ಮೇಧರೆಯಾಗಿದ್ದ ಕ್ಷಾಲಿಟಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಸ್. ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ, ಅಲಹಾಬಾದಿನ ಪ್ರಯಾಗ ಸಂಗೀತ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಸೀನಿಯರ್ ಡಿಮ್ಯೂನ್‌ಮಾ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು, ‘ಹಸಿವಾದೊಡೆ ಭಿಕ್ಷುನ್ನಗಳುಂಟು, ತ್ಯಾಗೆಯಾದೊಡೆ ಕೆರೆ ಭಾವಿಗಳುಂಟು’ ಎಂಬ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯ ಸುಂದರ ವಚನವನ್ನು ರಾಗ ಭಟೆಯಾರ್ ದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆಡಂಬರದ ಜೀವನ ಬಯಸದೆ ಜೀವನದ ಸತ್ಯ ಮಹಡುತ್ತಾ ವಾಸಕ್ಕೆ ಹಾಳು ದೇಗುಲಗಳ ತಡಿಯೇ ಸಾಕಾಗಿ ಜೆನ್ಸನ್‌ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ್‌ನನ ಆಶ್ವಾಸಂಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಂಬಲಿಸಿದ ದಿಟ್ಟ ತರಣೆಯ ವ್ಯಾಚಾರಿಕ ನಿಲುವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದ ವಚನವಿದು.

ನಂತರ ಹಾಡಿದ ದೇಸ್ ರಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ‘ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ಮೃಗಳಿಗಂಜಿದೊಡೆತಯ್ಯ’ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ವಚನ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ನೆಲೆಯನ್ನು ತಾನು ಅರಿತು. ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆತವನ್ನು ಸಾರಿದರ ಜ್ಯೋಗಿ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ ‘ಕಾಳತ್ತ ಕಾಳತ್ತ ಕಂಗಳ ಮುಕ್ಕಿದೆ’ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿತು. ನಂತರ ಅಲ್ಲವು ಪ್ರಭುವಿನ ವಚನ ‘ಪ್ರಣತೆ ಇದೆ ಬ್ರಹ್ಮಿಯೂ ಇದೆ’ ಎಂಬ ಮಾರುಬಿಹಾಗ್ ರಾಗದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ಸರ್ವಸಮಸ್ತ

ಪರಿಕರಗಳು, ಸರಲತ್ತುಗಳಿದ್ದಾಗ್ನೂ ದೇವರನ್ನು ನೆನೆಯುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾದ ಮನುಜ ಜನಧಾರಿತ್ಯದ ಬೆರೆಷುಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಂಸಧ್ಯಾನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ‘ಅನೆ ಅಂಪತ್ತಕ್ಕೆ ಅಂಜವುದೆ ಅಯ್ಯ’ ಎಂಬ ವಚನವೂ ತರ್ಕದ ಬರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮನೊಂದಿಗೆ ಏಕ್ವಾಗಲು ಭಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸಾರುತ್ತಿತ್ತು.

ಪಂಡಿತ್ ವೆಂಕಟೇಶ ಕುಮಾರ್ ರ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಮಾಜ್ ರಾಗದ ‘ಗಿರಿಯಲ್ಲದೆ ಹಲ್ಲು ಮರಡಿಯಲ್ಲಾಡುವುದೇ ನೆವಲು?’ ಹಾಗೂ ಚಾರುಕೆಂಪಿ ರಾಗದಲ್ಲಿ ‘ಬಂದಹನೆಂದು ಬಟ್ಟಿಯ ಸೋಡೆ’ ಎಂಬ ಅಕ್ಕನ ವಚನಗಳು ಬಹಳ ಅದ್ವಿತವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದ ರಾಗಷ್ವಾಸ್ತರ, ತಾರಕದಲ್ಲಿ ಇಂಪಾದ ಸ್ವರಚಲನೆ ಕಣಾರನಂದವಾಗಿ ಕೇಳಿಬಂದ ಸ್ನಿತಾ ಅವರ ನಿರಂತರ ‘ರಿಯಾಜ್’ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ‘ಅಕ್ಕ ಕೇಳವ್ವೆ ನಾನೊಂದ ಕನಸ ಕಂಡೆ’ ವಚನದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಜೆನ್ಸನ್‌ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನಿಗೆ ಮನಸೋತು ಆತನೇ ತನಗೆ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ತನ್ನ ಕನಸು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವನೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಅಕ್ಕೆ ಅಡಿಕೆ ತೆಗಿನಕಾಯಿಗಳಂತಹ ಮಂಗಳದ್ವಾಗಳು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಡೆ. ಅವನೊದನೆ ಮನದಲ್ಲೇ ಮದುವೆಯಾದನೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾಲೆ. ಕೇವಾಂಡಿ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ ‘ಮರವಿದ್ದ ಫಲವೇನು ನೆರಳಿಲ್ಲದನಕ್ಕು’ ಮಧುರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂತು. ರಂಡಿಯಂತೆ, ಸ್ನಿತಾ, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಭೇದಿರಿ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ‘ಕಾಯದ ಕತ್ತಲೆಯ ಕಳೆಯಿಯಾ’ ಎಂಬ ವಚನದೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ಕಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಚನ ಅಜಾನ್ನಾದ ತಮ ಹರಿಸಿ ಸುಜಾನ್ನಾದ ಬೆಳಕಿನ ಅನ್ನೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ದೀಪದಂತಿತ್ತು.

ತಬಲಾದಲ್ಲಿ ಅತ್ತರ್ ಹುಸೇನ್ ಹಾಗೂ ಕೇಬೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬವಾ ಸಹಾನಿ ಅವರು ಅಮೋಫವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರಚಾತುಯ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧ್ ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿದೇ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ರಂಗು ತಂದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವೀಷ ಆಹಾನ್ನಿತರಾಗಿದ್ದ ದೇಹಲಿಯ ಮಹಾಂತೇಶ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಶಿವಮೋಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಮರ ತಾಲೂಕಿನ ಉಡುತಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ತನ್ನ ಆತ್ಮದ, ಸತ್ಯದ ಹಪಹಣಿಯನ್ನು ತಣಿಸಲು ಪ್ರವಾಸ ಕ್ರೇಸ್‌ಗಾಂಡು ಶಿವನನ್ನು(ಜೆನ್ಸನ್‌ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ್) ಮುಡುಕುತ್ತಾ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪವನ್ನು ಸೇರಿ, ತನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ‘ಅಕ್ಕ’ ಎಂಬ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರುರಾದರೆಂದರು.

12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕನಾರಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೀರತ್ವವು ಭಕ್ತಿ ಜಳಿವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಕೊಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಈಕೆ, 400ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕದ ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೇತಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದರೆಂದರು. ಲೋಕ ವಿಷಯ ಸಕ್ತಿಗೆ ಮನಸೋತ ಮರಗಳ ಇತ್ತಿಜಿಗಿನ ಹಲವಾರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು ಸಂಸಾರಿಕ ಲೋಭಗಳಿಗೆ ವೋಹಿತರಾಗಿ ವೈಭೋಗ ಜೀವನದ ದಾಸರಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಮಹಾನ್ ದಾಶನಿಕಾದ ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮೆಪ್ಪಬ್ಬಿ, ಸಿದ್ಧರಾಮರು ಮುಂತಾದವರು ತೋರಿದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಂದು ನುಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಬಿರಾದಾರ್ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೊದಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ರಮೇಶ್ ಅವರು ಸ್ನಿತಾ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಯಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಮಲಾ ಮನೋಹರ್ ಅವರು ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಮಷ್ಟಗುಳ್ಳದೊಂದಿಗೆ ಶಾಲುಹೊದಿಸಿ ಸನ್ನಾನಿಸಿದರು. ದೇಹಲಿಯ ಸಂಗೀತ ರಸಿಕರು, ವಚನಾಸಕ್ತರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಸವಣ್ಣ ಜಂಟಿಪ್ರಾಣವನ್ಲೋ ಸೆಂಟರ್, ದೇಹಲಿ ಕನಾರಟಕ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದೆ ಸಂಪರ್ಕ-ಸಂಸ್ಕ್ರೇಷಣೆ ಪದಾರ್ಥಕಾರಿಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ‘ದೇಹಲಿ ಮಿತ್ರ’ದ ಶ್ರೀ ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳಾರೆಯವರು ‘ಬೆಳ್ಳಾರೆ’ ಹಾಗೂ ‘ಬೆಳ್ಳಾರು’ ಹೆಸರಿನ ಸಾಮೃತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ‘ಅಕ್ಕ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ‘ತಂಗಿ’ ಸ್ನಿತಾಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ವಚನಾಮೃತದ ಪರಿಧಾರ್ದಾರ ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಳಿತ್ತು. ಕಡಲೇಬೇಳಿ ಪಾಯಸದ ಸವಿಭೋಜನ ಉಂಡು ಇಂತಹ ಅದ್ವಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ಶ್ರೀ ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳಾರೆಯವರನ್ನು ನೆನೆದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಮನಸೆ ತೆರಳಿದರು.

□ ಟಿ.ಎಸ್. ರಮೇಶ್

ಎಂಜಾಯೆಬ್ಜ್ ಡೇ – ಯುವ ಮಿಲನ

ದಹಲಿಯ ಸ್ಕ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಡ್ ಕಂಡ ಕನ್ನಡದ ಬಾಯ್ ಮತ್ತು ಗೌರ್ವ ಲಾಸ್‌ ಸಂದೇ ನೋಯ್ಯಾದ ಪಾಕೆನಲ್ಲಿ ಯುವ ಮಿಲನ ಮಾಡಿ ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡಿದ್ದು. ಸಬಿತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಏ ಅಲ್ಲ ಎಂಜಾಯ್ ಅಂತ ಫೇಸ್ ಬುಕ್ ಓವರ್ ಪ್ರೈಂಟ್ ಅಗುವ ಹಾಗೆ ಮೇಸೇಚ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಮ್ಯಾಗಜಿನ್ ದಿಸ್ಯೆನರ್ ಪ್ರಕಾಶ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಳಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ್, ಪ್ರದೀಪ್, ಎಚ್.ಆರ್. ಪ್ರೋಫೆಸನಲ್ ವಂದನಾ, ಐಟಿ ಕಂಪನಿಯ ಮಾರುತಿ, ರಿಪೋರ್ಟರ್ ರಾಫವ, ಕನ್ನಡ ಸ್ಕೂಲಿನ ಸ್ಪ್ರಿಂಟ್ ಮನೀಎಂಜಾಯ್ ಸ್ಪ್ರಿಂಟ್ ಹಿತೇಶ್ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರೈಂಟ್ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಟೆಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡಿದ್ದು. ದಿನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂರು ಮೇಸೇಚ್ ಮುಗಿದಾಗ ಫೇಸ್ ಬುಕ್ ಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲೂ ಮೇಸೇಚ್! ಡೆಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಗುರುಗಾಂವ್, ನೋಯ್ಯಾ, ಘರೀದಾಬಾದ್ ಎಲ್ಲಾ ಯುವ ಮಿಲನದ ಮಾತು, ಸಂಭ್ರಮ! ಮನ್ಸ್‌ ಆದ್ವರಿಂದ ಅಂಬೆಲ್ಲಾ ತರ್ಕೇಕು ಅಂತ ಮೇಸೇಚ್. ಸಂದೇ ಜುಲೈಫ್ರಿಫ್ನ್ ಗೆ ನೋಯ್ಯಾ ಸೆಕ್ರೆಟ್ ಇಂಧ ಎ ಎದುರಿನ ಅಮಿತಾಬ್ ಪಾಕೆನಲ್ಲಿ ಯುವ ಮಿಲನ! ‘ಫ್ನ್, ಪ್ರೈಂಟ್ ಎಂಡ್ ಪ್ರ್ಡ್’ ಗ್ಯಾಡರಿಂಗಿನ ಧೀಮಾ! ಆಗನ್ಸೆಸರ್ ಟೀಮ್ ಇಂದಿರಾಪುರಂನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾನೀಎಂಜಾಯ್ ನಾಲ್ಕುವರೆವರೆಗೆ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಡಿಸ್ಯೆನ್ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು!

ಟೆಕ್ನಿಕ್ಲೋ ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಸ್ಪ್ಲಿಟ್ ಅಲ್ರೆನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಬಿಗಿನ್ ಅಯ್ಯಿ! ಎಲ್ಲಾ ಮುದುಗ್ರ ಎಸೆಂಬ್ಲೋ ಆದಾಗ ರಾಫವ ಎಲ್ಲನ್ನೂ ಕಾಡಿಯಲ್ಲ ಅಗಿ ವೆಲಕಂ ಮಾಡಿದ್ದು. ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಯ್ ಎಂಡ್ ಗೌರ್ವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಎಸ್ಕ್ಯೂನ್ ಮಾಡಿದ್ದು. ಮತ್ತೆ ಶುರುವಾಯಿತು ಫ್ನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್. ಅದರ ಸಬ್ ಕರ್ಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಂದನಾ, ಸಾಮಾಜಿಕ್, ಶಾರ್ವರಿ ಮತ್ತು ಮನೀಎಂಜಾಯ್!

ಫ್ನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಫ್ಸ್ಯೂ ಮಾಸಿಕ್ ರೊಂಡ್ ಗೇಮ್ಸ್ ನಡಿತು. ನೆಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಿಟಿಂ ಡಾಜ್ ಬಾಲ್! ಎಲ್ಲಿಗೂ ನಂಬರ್ ಬನ್ ನಂಬರ್ ಟು ಹೇಳಿಸಿದ್ದು. ಒನ್ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾನು ಬಂದು ಬಿಗ್ ರೊಂಡ್ ಅಗಿ ನಿಂತ್ಕ್ಲೋಂಬಿಟ್ಟು. ಆ ರೊಂಡ್ ಇಸ್‌ಡ್ರೆನ್ ನಂಬರ್ ಟು ಹೇಳಿದವ್ರ ಜಾಯ್ ಆದ್ದು. ಆವಾಗ ರೆಪ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು ಮನೀಎಂಜಾಯ್, ವಿಷಲ್ ಬೆಳ್ಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ರೊಂಡಲ್ಲಿದ್ದವರತ್ತ ಬಾಲ್ ಥೋ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದ್ದು. ರೊಂಡಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಮುದ್ರೆಲ್ಲಾ ಇಸ್‌ಡ್ರೆನ್ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಎಮ್ ಇಟ್ ಹೊಡೆದಿದ್ದೇ ಹೊಡೆದಿದ್ದು! ಅದು ನಮ್ಮ ಗೆಟ್‌ಗೆದರ್ ನ ಫ್ನ್ ಬ್ರೇಕಿಂಗ್ ಈವೆಂಟ್ ಆಯ್ತು. ಅಡ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಬ್ಬರು ವಿನ್ ಅಂತ ಡಿಕ್ಸೇರ್ ಮಾಡಿಸಿ ಅವೀಗೆ ಲಾಸ್‌ ಸ್ಕ್ರೀಟ್ ಕೂಡಾ ಕೂಡಿಸಿದ್ದು!!

ರ್ಯಾನ್ ಬಾರದೇ ವೆದರ್ ಹಾಟ್ ಆಗಿತ್ತು! ಸುಮಾರು ಒನ್ ಅವರ್ ಡಿಟ್ಟೆಡ್‌ಲ್ಲಿ ಗೇಮ್ಸ್ ಆಡಿ ಬಾಯ್ ಎಂಡ್ ಗೌರ್ವ ಟೆರಿಬ್ಲಿ ಟಯ್‌ಡ್ರೋ ಆಗಿದ್ದರು! ತಂದಿಟ್ಟದ್ದ ವಾಟರ್ ಎಂಪ್ಲಿಟ್ ಆಗಿತ್ತು! ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಟ್ರೋನ್‌ ಗಿಟಾರ್ ಯಾರೋ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಬಸ್ಸೆ ಬಿಟ್ಟು! ಆದ್ಯಾರದೆಂದು ಗೆಸ್ ಮಾಡ್‌ಕೆದ್ದು ಅದು ಆರೆನ್ ಫಾನಾಂಡಿಸ್ ಅವರದ್ದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು! ಈವೆಂಟ್ ಆಗನ್ಸೆಸರಿಗೆ ಡಬಲ್ ಮಿಂಬಿ! ನಂತ ಶುರುವಾಯ್ತು, ಒಬ್ಬ ನಂತ ಒಬ್ಬ. ಆರೆನ್ ಜತ್ತೆ ಗಿಟಾರ್ ಬಾರಿಸೋದು ಮತ್ತು ಸಿಂಗಿಂಗ್!! ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡಿದ್ದು! ಲೇಟಾದ್ವಾ ಕೆಲವರು ಎಂಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಟೆಂಪ್ರೋ ಸ್ಕ್ರೀ ರೀಚ್ ಆಗ್ನೇಕ್ಕರೆ ಮನೀಎಂಜಾಯ್ ಬಂದು ರಾಪ್ ಸಾಂಗ್ ಹಾಡಿದ! ಸಿಂಥೋರ್, ರಕ್ಕೆ, ಅಶೋಕ್, ಅಂಜನಾ, ಅರುಣ್ ಬಡಿಗೇರ್ ಎಂಡ್ ಅದ್ಸ್ರೋ ಬಂದು ಮೇಮೋರೆಬಲ್ ಮ್ಯಾಸಿಕಲ್ ಈವೆಂಟ್ ನಡೆಸಿದ್ದು! ಮನೀಎಂಜಾಯ್ ಇನ್ನೂ ಇಸ್‌ಟ್ ಆಗಿದ್ದು. ಆರೆನ್ ಫಾನಾಂಡಿಸ್

ಜತ್ತೆ ಸಾಂಗ್ ಮತ್ತು ಕಂಟೆಂಪ್ರೋರರಿ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಗ್ಯಾಡರಾದ ಎಲ್ಲನ್ನೂ ಸ್ಕ್ರೀನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು!

ಕೇಟರರ್ ಸುರೇಂದ್ರಣ್ ದಾಲಾ ಮಂಡ ಬೆಂಟ್ ಮಲ್ಲೊಡ್! ಎಂದು ಅಸ್ವಾರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನೋಡಿ ಪ್ರುಡ್ ಹನ್ನೆರದು ವರಗೆ ಸಪ್ಪೆಯ್ ಆಗುತ್ತೇ ಅಂತ ಫ್ನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ರೆಡ್‌ಎಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರುಡ್ ಸಫ್ಟ್‌ವರ್ ಆಗಿತ್ತು. ಲಾಸ್ ನೈಟಿನ ಅಮೇಚೆಂಗ್ ಎಸ್ಪ್ರೀರಿಯನ್ ಶೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾಮಾಜಿಕ್, ಸುವೀಶ್, ಪ್ರದೀಪ್, ಪ್ರಕಾಶ್! ಜತ್ತೆಗೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸಿಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರ ಆದವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಿಕ್ಸ್ ಯೀಯರ್ ಆದವರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಎಸ್ಪ್ರೀಯರನ್ ಶೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದು! ನೇನ್ ಸಾಗರ್, ಅರುಣ್ ಬಡಿಗೇರ್, ತನುಜಾ, ಮಹೇಶ್, ಚಂದ್ರಮೋಹನ್, ರಾಫವ, ಮಾರುತಿ, ಪ್ರಕಾಶ್ ಎಲ್ಲರ ತಮೂರ್ಕಿನ ಮೆಮರಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಗುವ ಪ್ರುಡ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆಂ ಕುರಿತು ಎಸ್ಕ್ಯೂನ್ ಮಾಡಿದ್ದು! ಜತ್ತೆಗೆ ರಾಕೇಶ್ ಅದು-ಇಂದು ಅಂತ ಮಾತಾಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರದೀಪ್ ಜೋಕ್ ಪಾಲ್ ನಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು!

ಶ್ರೀ ಆಕ್ಷಯ್ ಸ್ಪಾಟ್‌ ಆದ ಪ್ರುಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಲೈಕ್ ಆಯ್ತು. ಪ್ರಾರಿ, ಜಿರಿಯಾನಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಟೀಕ್ ಆಗಿ ತಿಂದ ಬಾಯ್ ಎಂಡ್ ಗೌರ್ವ ಅನ್ನು ಕಾಡಿನೇಟರ್ ಪ್ರಕಾಶ್ ಲೈನಲ್ಲಿ ಕೂರೋಕೆ ಆರ್ಕ್‌ರ್ ಕೊಟ್ಟು! ಎಲ್ಲರ ಬಳ್ಳಿ ಡಿಸಿಫ್ಲಿನ್ ಆಗಿ ರಿಲಾಕ್ಸ್ ಆಗಿ ಕೂಟಿಟ್ಟು! ನಂತ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಇಂಟೋಡ್‌ಮ್ಯಾಂ ಮಾಡೋ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ! ಒನ್ ಬ್ಯೇ ಒನ್ ಬ್ಯೇ ಎಲ್ಲರ ಬಂದು ಅವವ್ ನೇಟ್‌ವ್ ಸ್ಲೇಸ್. ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್ ಮಾಡೋ ಪ್ಲೇಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದು. ಮೃಸೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಬಳಾರಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಮಂಗಳೂರು, ಕೊಡಗು, ಉಡುಪಿ, ದಾವಣಿಗೆರೆ, ಜಿಂಗಳೂರು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಪ್ರೆಗ್ ಗಳಿಂದ ಬಂದವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದು. ಜತ್ತೆಗೆ ಅವುದೆಲ್ಲಾ ವರ್ಕ್‌ಎಂಜಾಯ್ ಫ್ಲೀಲ್ಯೂ ಡಿಫರೆಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು! ಎಟ್, ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಂಪನೆ, ಮೀಡಿಯ, ಆರ್ಮಿ, ಏರ್ ಪೋಸ್ಟ್, ಸೆಂಟ್‌ಲ್ ಗವನ್‌ಎಂಟ್ ಜಾರ್ಬ್ ಹೀಗೆ ಅವರ ವರ್ಕ್‌ಎಂಜಾಯ್ ಏರಿಯಾ ಕೂಡಾ ಡಿಫರೆಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು! ನಂತ ಹೌಸಿ ಹೌಸಿ ಗೇಮ್ಸ್ ಮಿಡಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಒನ್ ಮಿನಿಟ್ ಗೇಮ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು! ನಂತ ಪ್ರೈಂಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಶನ್! ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲರ ಇವನಿಂಗ್ ಸಿಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ರಿಟನ್‌ ಆದ್ದು. ಬಳ್ಳೆ ನಂತ ನೂರ್ ಎಲ್ಲರ ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಶೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದು! ಅಲ್ಬ್ರೆಮೇಣ್ಟ್ ‘ಯುವ ಮಿಲನ’ದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಫೀಯಾಗಿ ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡಿದ ಮೋರ್ ದ್ವಾರಾ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಒನ್ ಮಿಲನ್ ಕೆವೆರೆಬಲ್ ಎಂಡ್ ಸ್ಕೆನ್ ಈವೆಂಟ್ ಆಯ್ತು!

□ ರೈಟೆಂಗ್ ಎಂಡ್ ಪ್ರೋಟೋ : ಬಿವಿನ್

ನೂತನ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ, ಧೀಮಂತ ರಾಜಕಾರಣ-ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖಿಯ್

45 ವರ್ಷಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏಕೆಂದು ನಾಯಕರಿಂದಲೂ ಅತೀವ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟಿ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಂಸದೀಯ, ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ, ಇತಿಹಾಸದ ಏಚಾರಗಳಲ್ಲಿ 'ನಡೆದಾಡುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ' ಎಂದೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಬು ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖಿಯ್ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಕಾಸು, ರಕ್ಷಣೆ, ವಿರೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರಾಗಿ ಸುಮಾರು 22 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ದೀರ್ಘ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಘನತೆತ್ವದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ. ಈ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಫಾನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿವ ಗುರುತರವಾದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತವೀತಿನಿಷ್ಟು, ವಿಶ್ವ ತತ್ವ, ಹಿರಿಯ ಮುಶ್ಕುದ್ದಿ ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖಿಯ್ ಅವರು ಈ ದೇಶದ ಪರಮೋಜ್ಞ ಸಾಫಾವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ಆಯ್ದುಯಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೆಮ್ಮೆ.

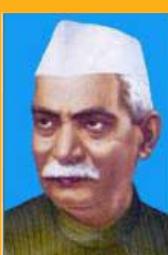
ಕಳೆದೆ ಈ 8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯುವಿಷ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿಪಡಿಸುವ ಮಂತ್ರಾಂಶದ ದಂತಯೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಣಬ್, 2009ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯೇ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಚುನಾವಣೆ ಎಂದು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಫೋಷಿಸಿದ್ದಾರು. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಪಕ್ಕ ಕಂಡ ಅಪ್ಯತ್ತಮ ಕಟ್ಟಾಳು, ಚತುರ ರಾಜಕಾರಣೆ, ನೀತಿವಂತ ರಾಜಕಾರಣೆಗೆ ದೇಶದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಜೆಯಾಗುವ ಅಮೂಲ್ಯ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಬಂದಿದೆ.

ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖಿಯ್ ಮೂಲತಃ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಬೀಭೂತವೂ ಬಳಿಯ ಮಿರಿತಿ ಎಂಬ ಗೂಪುದವರು. ಜಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ 3-4 ಕೆ.ಮಿ. ದೂರದವರಿಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇತ್ತು, ಅದೂ ಚಪ್ಪಲೀ ಕೂಡ ಕಾಲಲ್ಲಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥವರಿಗೆ ದೇಶದ ನಂ.1 ಪ್ರಜೆ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕುಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ

ಬಾಲಕನೆಂಬು ದೇಶದ ಪ್ರಥಮ ನಾಗರಿಕನಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಪ್ರಣಬ್ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪಭುತ್ವದ ಸೋಗಡು ! ಈವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಂ.2 ಸಾಫಾದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಣಬ್ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದು 60ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ. ಆಗ ಬಾಂಗ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರಣಬ್, ಪಕ್ಕದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು.

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತನ್ತ್ಯಕೋಶ್ತರ ಪದವೀಧರರಾದ ಮುಖಿಯ್ ಕೆಲ ಕಾಲ ವಕೀಲರಾಗಿ, ಪ್ರತಕರ್ತರಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಂಬು. 1969ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ದುಯಾಗುವ ಮೂಲಕ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ದೆಹಲಿ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಪಡೆದ ಪ್ರಣಬ್ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಹುಬೇಗ ಬೆಳೆದುನಿತರು. 2004ರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದ ಜಂಗೀಪುರ ಲೋಕಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆಯ್ದುಯಾಗುವವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ ಪ್ರಣಬ್ 2009ರಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಕಸಭಾ ಸಾಫಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಧೀನಿಸಿ ಗೆಲುವು ಕಂಡರು. ಹಲವು ಬಾರಿ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಣಬ್. 1984ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಸಾವಿನ ಬಳಿಕ ಪ್ರಧಾನಿ ಪಟ್ಟ ನೀಡಿದೇ ಇಡ್ಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಗುಡಬ್ಬ ಹೇಳಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾಜವಾದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್' ಪಕ್ಕ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ 'ಕ್ಯಾ' ಹಿಡಿದ ಪ್ರಣಬ್ ಮುಂದೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾತೀತ ನಾಯಕರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲೆ ಹೋದರು. 1973ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಖಾತೆ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಮುಖಿಯ್ ಮುಂದೆ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರಾಗುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತರು. ಮುಂದೆ ನರಸಿಂಹರಾವ್ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಆ ಬಳಿಕ ವಿರೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರಾಗಿ ನಿಯುಕ್ತಿಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. 2008ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಣಬ್ ಅವರಿಗೆ ಪದ್ಮವಿಭಾಷಣ ಗೌರವವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ 13ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದ ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖಿಯ್ ಅವರ ಸಮರ್ಥ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ದೇಶ ಇನ್ನುಷ್ಟಿ ಪ್ರಗತಿಪಡಗದತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಭರವಸೆ ನೆಡುದು. ದೆಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಖ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ತ ದೆಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹಾದ್ವಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

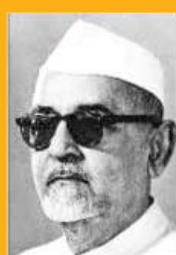
ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು .....

1952-1962
ಡಾ. ರಾಜ್ಯಾಂದ್ರ ಪ್ರಣಬ್

1962-1967
ಸರ್ವೇಪಣಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್

1967-1969
ಜಾಕಿರ್ ಹುಸೈನ್

1969-1974
ಬಿ.ವಿ. ರಿ

1974-1977
ಫಖ್ರುದ್ದಿನ್ ಅಲಿ ಅಹೆಮ್ಮೆದ್

1977-1982
ನೀಲಂ ಸಂಜಿವ್ ರೆಡ್ಡಿ

1982-1987
ಗಾಣಿ ಜೈಲ್ ಸಿಂಗ್

1987-1992
ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮನ್

1992-1997
ಶಿಂಕರ್ ದಯಾಲ್ ಶಿಂಹಾ

1997-2002
ಕಿ.ಆರ್. ನಾರಾಯಣನ್

2002-2007
ಎ.ಪಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ

2007-2012
ಶ್ರೀಜಾ ದೇವಿಸಿಂಗ್ ಪಾಟೇಲ್

ಯಕ್ಷಸ್ವಾಮಿ ‘ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ’

ಕೊ ಪ್ರ ಮರಳುಗಲ್ಲಿನ ಈ ಸೌಧದ ಹೋರಿಗಿನ ರೂಪ ಘಟ್ಟನೆ ಮನಸೆಳಿಯವಂತಹದ್ದಲ್ಲ. ಒಳಗೆ ಅಡಿಯಿಟ್ಟ ನಂತರ ಒಂದೊಂದಾಗಿಯೇ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಅಂತರಂಗದ ಸೌಂದರ್ಯ ಮರಳು ಮಾಡದ ಬೀಜುವಂತಹದ್ದ್ವಾ ಅಲ್ಲ.

విలాల హజారగళు, ఎత్తరద బోధిగాళు, అమృతిలీయ నేల, అదన్పటికోండ బెలేబాళువ పష్ణియనో-కాళీరి నేలగంబళి. అపరూపద త్యైలజితగళు, దీపద గొంజలు, ప్రేంచో కిటకిగాళు, బమాణ టేకోన పీఏలోపకరణగళు, హిందూ-మోగలో-జ్యో వాసుతీలగళ ప్రభావద కట్టాంజనగళు, భజ్జుగాళు భృతిగళు, జాలరిగళు, చౌక శిలీరగళు, కల్లుగంటిగళు, 340 కోణిగాళు, సుమారు 20 సాపిర జదర అడి విస్మేణ... బ్రిటిస్ కండ అత్యంత ప్రతిభావంత వాసుతీప్ర ఎంబ హగ్గలోకయ ఎడ్డినో లూటినో ఎంబ ‘మయ’ నిమిసిద మాయాలోక ఇదు.

బ్రిటిష్‌ర కాలద వ్యేసరాయో హోస్, ఈగ 'రాష్ట్రపతి భవన'.

‘ಇಂಗ್ಲೆನ್ ದೊರ್ಗಳಿಗಿಂತ ಭಾರತದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಡ್ಮಿಂಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್‌ನ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಖೆಗಳು’ ಎಂದು ಲೂಟಿನ್ ಪತ್ತಿ ಎಮಿಲಾ ‘ಪ್ರೇಸ್‌ರಾಯ್ ಹೈಸ್’ ನೋಡಿ ಉದ್ದರಿಸಿದ್ದರಂತೆ.

ନେବେ ଜ୍ଞାନୋ କାଳଦଲ୍ଲି ବୃଷତ୍ତେ ରାଜଧାନୀଯମୁଁ କୋଳୁତ୍ତାଦିନ ଦେହଲିଗେ
ଶ୍ଵରାଂତରିସଲୁ ନିଧରିସିଦ ନଂତର ନିମ୍ନାଂଶୋପାଂଦ୍ରମୁଁ ଦେଲ୍ଲିଁ ଏବଂ
ହୋତ ନଗରଦଲ୍ଲି ପ୍ରେସରାଯୋଗଭୁ ପାଶକ୍ରେ କଟିଷିଦ ଘପାରାମୀ ନିମାନ
ଇମୁ.

జాస్‌ ఆదేశద మేరగే ఆగిన వైస్‌రాయ్ లాడ్‌ హడింగ్‌ అవరు వాసు తిలి లూటీస్‌గ్రా ఒప్పిసిద కేలసవే హగిత్తు. ‘చిల్డ యావుడే అరమనే’యన్న నాచిసువంతిరిబేకు ఎన్నప్పుడు దొరెయ ఆదేశ. ఇంతక తశ్కాలి బ్రిటిష్ దొరెగ్లాదరూ ఒకప్పుడే శిసిద 18 వషాగాళ్లియే అదను బిట్లు తోలగబ్బేకాగుతదే ఎందు ఎలి గౌతిత్తు?

ಯುದ್ಧ ಮಾಡದೆ ಗೆದ್ದ “ಅರಮನೆ” ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಇದೂಂದೇ ಇರುತ್ತೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಗೆದ್ದ “ಅರಮನೆ”ಯನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದೆನ್ನುವ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಜುತ್ತಣ್ಣ ಪಡೆದ ನಂತರ ಕಾಡಿದ್ದುಂಟ್ತು. “ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಜೆಯನ್ನು ಬಿನಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟ್ತು.

‘సావంజనికరిగా తస్తు మాడ’ ఎందిద్దులు మహాత్మ గాంధీజ. ఎడ్డెన లూటస్నేన్ ‘న్యూడెల్చ్’ ఎంబ శ్రీమంత నగీర నిమాణద

କଲ୍ପନେଯମୁଁ ଜାପାହରଲାଲ ନେହରୂ ପ୍ରାରଂଭଦିଲୀଯେ ଏହାରେ ଧିକ୍ଷିଦ୍ୱାରା ସ୍ଵାତଂତ୍ର୍ୟପଦେଶ ନଂତର ସମାନତ୍ୟ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ମେଲେ ପ୍ରଜାପଦ୍ମଭୂତ ନେହାରୁ କେଣ୍ଟିଲୁ ହୋରଟିପରମ୍ପରମୁଁ ଅଣକିଶୁବ୍ଦମନ୍ତିତ୍ର ରାଜ୍ୟେ ଘୋରାଦ ପ୍ରତୀକିତକରିବାରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ମିତ ପ୍ରସାଦରେ ପାଇଁଥିଲୁ ହେଲାଯେ ହେଲାଯେ ।

బ్రిటిష్ రూ కాలుకెతరూ సామ్రాజ్యశాఖియ పళీయలికేయంతే బుల్లిదుకొండ వ్యోసోరాయో హోస్ కోనెగె రాష్ట్రపతి భవనవాగి మోయితు. దూరద విజయ చోకదింద నోడిదరె కేణిగె బీళువుదు

రాష్ట్రపతి భవనద కంచిన గుమ్మటద భాగ మాత్ర, సాంచిగే హోగిధ్వరిగె ఎల్లో ఈ మాదరియ గుమ్మటవన్న నోఇద్దేవేలు १०१నుఁడు १०దశ २०१२

ಎಂದು ಅನಿಸದೆ ಇರದು.

ఈ గుమ్మటక్క ప్రేరణ 1400 విజాగిలమ్మ ఒండన సాంచియ నుండి. ఎద్దొ లూటినోగీ భారతీయ తీల్ద బగీ బవళ గౌరవ ఇర్లిల్లవాదరూ సాంచి స్తుపవన్న మాత్ర బవళ మెళ్ళకొండిద్దరంతే. ఆదరే తెప్పియూ తాను విన్నుస్తొళిసిద గుమ్మటక్క సాంచి స్తుప ప్రేరణ ఎందు అవరు హేళికొండిల్ల.

‘ననగె ప్రారణ రోమాన ప్యాంథోయన్’ ఎందే ఆత్మకతే యల్లి అవరు బరదుకొండిద్దారే. ఈ గుమ్మట మాత్రవల్ల ‘రాజవధదల్లి నింతరే జడి వ్యోసరాయా భవన కణ్ణిగే కాతేసబేఁకు. భవనద దబారావులైన సింహాసనదల్లి హత వ్యోసరాయాగే రాజవధద సమగ్ర నోటి సిగబేఁకు’ ఎన్నుపుదు లూటిన్నాన యోజన ఆగితు. అదక్కాగి ధేసినాచిల్లాన తుదియల్లియే వ్యోసరాయా భవన నిమిసలు అవరు నశే తయారిసిద్దరు.

ಆದರೆ ಸಹೋದರ್ಯೋಗಿ ಒಕ್ಕರೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಮೂಲ ನಿರ್ವೇಶನದಿಂದ ಸುಮಾರು 400ಯಾರ್ಡ್ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ವೈಸ್‌ರಾರಾಯ್ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯಿತು. ಅದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎದುರುಬದುರಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ್‌ಗಳು (ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು, ಗೃಹ, ರಕ್ಷಣೆ ಮೊದಲಾದ ಸಚಿವರ ಖಾತೆ ಇರುವ ಕೆಗಿನ ಸೌತ್ ಮತ್ತು ನಾತ್ರ್ಯ ಬಾಕ್ಸೆಗಳು) ತಲೆ ಎತ್ತಿದವು.

ମୂଳ ନ୍ୟୁକ୍ତି ପ୍ରକାର ନିମ୍ନାଣନ୍ଦ ନଦୀଯିନ୍ଦାକୁଣ୍ଡି ଲୋଟିନ୍ସ୍ ସିଦ୍ଧିମୁଦିଗୋନ୍ଦିଦ୍ଧରୁ. ତା ଘଟନେଯିନ୍ଦ୍ରା ‘ବକେଲୋଫ୍’ (ଵାଟେଲୋଫ୍ ଏନ୍ଦ୍ରାପ ଅଧିକାରୀ) ଏଠିମୁକ୍ତ ଆଶ୍ରମ ପାଇଁ ବନ୍ଦିଦ୍ଵାରା ବନ୍ଦିରେବେ ଏବିଦ୍ୟୁତି ନିଜ, ଲୋଟିନ୍ସ୍ ଯୋଜନେଯିମୁକ୍ତ ବେଶ୍‌ବାହ୍ୟ ଭବନ ନିମ୍ନାଣନ୍ଦ ଗୋନ୍ଦିଦ୍ଧରୀ ରୈଶିନା ହିଲ୍‌ସ ତିବିରଦ୍ଦିରୁଚ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭବନରେ ପ୍ରାଣରାହିପଦିଲ୍ଲି ଏବିଯ ଚୌକଦିନଦ ଅଳ୍ପ ରାଜପଥଦିନଦିଲ୍ଲି କାଣିବିମୁଦିତୁ.

ରାଜ୍ୟପଥଦିନଦେ ହାଦୁ ବଂଦୁ ଏବଲିଲଦ ନାତ୍ରେ ମତ୍ତୁ ଶୈତା ଭାଙ୍ଗକୁ ଗଛମୁଦ୍ରା
ଦାଟ କୁ ଭଵନଦ ଡଳମୋକ୍ଷରେ ମୋଦଲୁ କେଣ୍ଟି ସେଫ୍ଟପ୍ରୟାମ ଏତାଲିବାର
ଅଂଗଳିଦଲୀ ତଳେ ଏତ୍ତି ନିଂଠିଯିବ 145 ଅଧି ଏତ୍ତରେଇ ଜ୍ୟୋପ୍ରାର ସ୍ଫଂଭବ. ଅଦର
ପୁଦିଯାଲି ଆରୁ ଭୁଜଗଳ ନକ୍ଷତ୍ର ହୋଇରିଯାଇ କେମିଲଦ ହୋ.

ಇದು ಆ ಕಾಲದ ಜ್ಯೋತಿರದ ಸರ್ವ ಸವಾಯಿ ಮಾದೋಸಿಂಗ್ ಕೊಡುಗೆ. ಮುಂಬಾಗದ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿ ಹೋದರೆ ಹನ್ನೆರಡು ಬೋದಿಗಳು ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ವಿಶಾಲ ಹಜಾರ. ಈ ಬೋದಿಗಳ ಮೇಲಾಗದಲ್ಲಿ ಮರದ ಬಳ್ಳಾಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚೆದ ಕಲ್ಲುಗಂಟಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೋ ದೇವಾಲಯ ನೆನಪಾದಿತು.

ಇದೆ ಲೂಟನ್ ಮೂಡಬಿದರೆಯ ಜೈನ ದೇವಾಲಯದ ಕಲ್ಲಗಂಡಿಗಳಿಂದ
ಪ್ರೇರಣ ಪಡೆಯ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ್ದು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಖ್ಯಾತ
ವಾಸ್ತುಶಿಲಿಗಳು ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದರೂ ಲೂಟನ್ ಮಾತ್ರ ಒಳಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.
‘ನಿಜವಾದ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪತನಗೊಳ್ಳಬಹುದು.
ಅದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲಿನ ಗಂಟೆ ಎಂದು ಲೂಟನ್ ಆಪ್ತರ ಜತೆ ಲಘುವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರಷ್ಟೆ
ಕಲ್ಲಗಂಟೆ ದಿನ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.
ಹೊರ ಹಜಾರ ದಾಟ ಒಳಪ್ರಮೇಶಿಸಿದರೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ದಬ್ಬರ್ ಹಾಲೆ.
ಮೇಲೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಚಾಚಿಕೊಂಡ ಗುಮಟ.

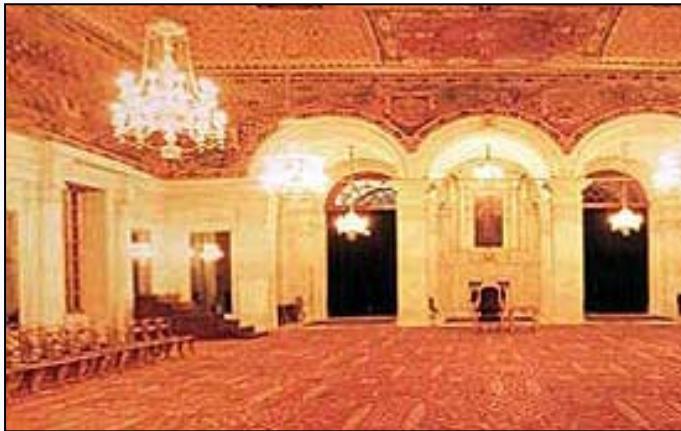
ಕೆಳಗೆ ಭಾರತದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ತಂದ ಶೈವಧರ್ಮದ ಅವೃತ್ತಿಲೀಗಳ ನೇತಿ. ಭಾವಣೆಯಿಂದ ಜೋತಾದ್ವಾತ್ಮಿರುವ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಟನ್ ತೂಕದ ತೊಗುದ್ದೆಪಗಳ ಗೊಂಡಲು. ಮುಖ್ಯಬೆಳಕಲ್ಲಿ ನಕ್ಕತ್ತಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಬಾನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ ಅನುಭವ.

గుమ్మడ ఒళబాగద త్రైలిసిత్కాళన్ను బిడిసబేచేన్నువ ప్రయిత్త లాటిన్స్ ఒప్పద కారణ ఈడేరలీల్వమంకె. ఇల్లిద్ద 5నే జూబ్స్ కొతిద్ద 604 కిలోఎ పూకద బెళ్లి సింహాసనమన్న ఈగ వస్తుసంగ్రహాలయకే స్థాంతరిసలాగిద. ఆ స్థుదిల్లీ అమ్మెత్తిలేయ బుద్ధన భవమూత్కి ఇరిసలాగిద.

ಸಿಂಹಾಸನದ ಹಿಂಭಾಗ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಡುಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಿದ ಪರದೆ ಈಗಲೂ ಇದೆ. 70 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸೋಕಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೇಸೋರಾಯ್ ತನ್ನ ಪತ್ರಿ ಜತೆ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದ ಸಿಂಹಾಸನಗಳಿದ್ದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ‘ಪಟ್ಟದ ಕೋಣೆ’ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ದಭಾರ್ ಸಭಾಂಗಣವನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ಮೆಟ್ಲಿಗಳು ಖಾಸಗಿ ಕೋಣೆಗಳತ್ತೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವುದು 54 ಮಳಗುವ ಕೋಣೆಗಳು ಜಡಿಗೆ ಅಳಿಧಿ ಗ್ರಹ, ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾಳಿಗೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನೇಕ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಈಗ 'ಅಶೋಕ ಹಾಲ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸುವ ಸುಮಾರು ಒಂದೂಪರೆ ಕೆ.ಮೀ.ಲುದ್ದದ ಕಾರಿಡೂರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಿದರೆ ದಾರಿತಿಫೋನುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು. 'ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮನೆಂದೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಹೈಸ್‌ನ ಮೊದಲ ನಿವಾಸಿ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಹಾಡ್‌ ಇವಿನ್ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ತನ್ನ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆ ಸೇರಿಸೊಳ್ಳಲಾಗದ ಗಲ್ಲಿಬಿಲಿಗೇಡಾಗುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ನ ಐಪಾರಾಮಿ ಬೆಡ್‌ರೂಮ್ ಕಂಡು ಬೆರಗಾದ ಸ್ವಂತತ್ವ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಸರಳಜೀವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಅಲ್ಲಿರಲು ಇಷ್ಟಪಡದ ಪಕ್ಕದ ಅಳಿಧಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಷಿದ್ದರು. ನಂತರದ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಯಿತು.

ಅಶೋಕ ಹಾಲ್ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ 'ಅಭರಣದ ಷಟ್ಟಿಗೆ'.

ಇದು ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಕಾಲದ ಬಾಲ್ ರೂಮ್. ಮರದ ಹಲಗೆಗಳ ನೆಲದ ಈ ಸಭಾಂಗಣದ ಮೃಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯವೇದಿಕೆಯ ಕುರುಹುಗಳು ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಎಡಬಿಲಗಳಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯಗಾತಿಯರಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೇರಪಡ್ಡ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ನೆಲವನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡ ಹಾಸುಗಂಬಳಿ ಪರ್ಫಿಯಾದ 16–17ನೇ ಶತಮಾನದ ಶಹಾ ಅಬ್ಬಾಸ್ ಸಂಗ್ರಹದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಲೂಟಿನ್ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಸ್ಕೆಯಿಂದ ಹುಡುಕಾಡಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಯ್ದು ತಂದಿದ್ದರಂತೆ. ಭವನದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೋಣೆಯ ಭಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿದ ತೈಲಚಿತ್ರಗಳು ಅಶೋಕ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಲೂಟಿನ್ ವಿರೋಧದ ಹೂರತಾಗಿಯೂ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ವೆಲಿಂಗ್‌ನ ಪತ್ತಿ ಪಟ್ಟಿದಿದ್ದು ಇಡಕೆ ಕಾರಣ.

ಇಟಲಿಯ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದ ಕೆನೆಬೆಲ್ಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ 12 ಕಲಾವಿದರು ಬಿಡಿಸಿರುವ ಜಿತದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗಲಾದ ರಾಜನ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ದೃಶ್ಯವಳಿ ಇದೆ. ಗೋಡೆಮೆಲೆ ನೇತುಹಾಕಲಾಗಿರುವ ಬೃಹತ್‌ಗಾತ್ರದ ತೈಲ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಪ್ರಧಾನಿ ಮತ್ತು ಸಂಪುಟದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಪರಮಾಣವಚನ ಬೋಧಿಸುವ ಈ ಸಭಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷ ಸಾಫ್ನಮಾನ ಇದೆ.

ದಭಾರ್ ಹಾಲ್‌ನ ವಿರಿದ್ದ ದಿಕ್ಕಿನ ಮೊದಲ ಮಾಳಿಗೆಯನ್ನು ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ನ ಖಾಸಗಿ ಜಿತಿಂಜಳಿಕೆಯ ಕೋಣೆಯಾಗಿತ್ತಂತೆ. ವೆಂಕಟರಾಮನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಡಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದಾಸಾನು ಮಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಇದನೇ ಜಾಜ್‌ನ ಮೂರ್ತಿ, ಅತ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಳ್ಳಿ ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ಕಿಯ ಗತನೆನಪುಗಳು ಮರುಕಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೂರೆಯ ಕಿರೀಟದ ಬೆಳ್ಳಿ ಪಡಿಯಿಚ್ಚು, ಎಲ್ಲ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ಗಳ ತೈಲಚಿತ್ರಗಳು, ವೇಷಭೂಷಣ, ಆಯುಧಗಳು, ಅಭರಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದಲಾಗಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಉಡುಗೆರೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಕೂಡಾ ಇದೆ. ಇಂದೋನೇಷ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನೀಡಿದ್ದ ಲವಂಗಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ

ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ದೋಳಿಯೊಂದು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಒಳಗಿರುವ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಗ್ರಾಲರಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದವರು ಭಾರತೀಯರಾದ ಕೆ.ಟಿ.ರವೀಂದ್ರನ್. ಒಂದು ಕಾಲದ ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ರೂಮ್ ಈಗ ಕೆಮಿಟಿ ರೂಮ್. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಮಹತ್ವದ ತೀಮಾರನ ಕ್ರೀನೋಫ್‌ಲ್ಯಾಲ್ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ. 1947ರ ಜೂನ್ 3ರಂದು ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯ ಬಂಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಬಿದ್ದದ್ದು ಇದೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ. ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಕ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ ಕಾರಣ ಅವಗಳ ಮೇಲ್ಬಾಧಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಬೇರೆಬೇರೆ ದೇಶಗಳೂಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವ ನೆಲ-ಜಲ-ವಾಯುಮಾರ್ಗಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ.

ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಕಾಲದ ವಿಶಾಲವಾದ ಡೇನಿಂಗ್ ಹಾಲ್ ಈಗ ವಿದೇಶಿ ಗಣ್ಯರ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ನೂರುಮಂದಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು ಉಟಪಂಚಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇರುವ ಈ ಹಾಲ್‌ನ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳೆಲ್ಲರ ತೈಲಚಿತ್ರಗಳಿವೆ.

ಉಪ್ಪದ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಟ್ಟಿ ನವೀಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಪ್‌ಕೆನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಡಿಚಿಡುವುದು ರೂಢಿ. ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಚರ್ಮದ ಕುರ್ಚಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಕೆ.ಆರ್. ನಾರಾಯಣನ್ ರಾಜಸ್ತಾನ ತೈಲಿಯ ಆಸನಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದರು. ವಿದೇಶಿ ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜಿತಿಂಜಳಿಕೆ.

ಭವನದ ದೊಡ್ಡಿದ ಭಾಗ ಅಳಿಧಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲು. ಅಲ್ಲಿ ದಾರಕಾ ಮತ್ತು ನಲಂದಾ ಎಂಬ ಎರಡು ಅಳಿಧಿಗ್ರಹಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದ್ದು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷ-ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ವಾಸಕ್ಕೆ ಎರಡನೆಯದು ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಉಟ, ಮನರಂಜನೆ, ಕೆರುಸಭಾಂಗಣವನ್ನೇ ಇಗೊಂಡ ಈ ನಿವಾಸದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಬಮಾದಿಂದ ತಂದಿದ್ದ ತೇಗದ ಮರದು. ನೆಲಗಂಬಳಿ ಕಾಶೀರಂಧ್ರ.

ಒಳ ಅಲಂಕಾರಗಳೆಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭಾವಿತ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಕೆ.ಆರ್.ನಾರಾಯಣನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ವಿಸ್‌ದೆಯಾದ ಶೋಕೆಸ್ ಒಂದೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸತು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜಿಪಚಾರಿಕ ಭೇಟಿಯ ಕೋಣೆಗಳಿವೆ. ಉತ್ತರದ ಉಟಿನಂಗ್ ರೂಮ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿದೇಶದ ಗಣ್ಯರನ್ನು ಸಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಸಭಾಂಗಣದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸಭೆಗೆ ಮೀಸಲು.

ಇಷ್ಟ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗಾಲ್ ಮೇಡಾನ, ಕೆಜುಕೆಳ, ಸ್ಕ್ಯಾಪ್ ಮತ್ತು ಟಿನಿಸ್‌ಕೋರ್ಟ್, ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಅಡಿಗೆ ಮನೆ. ಲಾಂಡ್ರಿ, ಕೌರಿಕನ ಅಂಗಡಿ, ಅಂಚೆ ಕಚೆರಿ ಕಾಡಾ ಒಳಗಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಸೇರ್ವಿಸ್‌ರಿಯೇಂಟ್‌ನ 350 ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 220 ನೌಕರರು, 50 ಸದಸ್ಯರ ಅಡಿಗೆ ತೆಂಡ, ಶೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು 165 ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕರಣೆ-ಕೆ 150 ಕಾರ್ಮಿಕರು. 60 ಕಚೆರಿ ಅಟಿಂಡರ್‌ಗಳು ವಿದ್ಯುತ್‌ದೀಪ ಮತ್ತು ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ವೈವಸ್ಥ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಡಜನ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ವಲೆಕೆಸ್ಟಿಯನ್‌ನ್ ಶೋಟದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಓಡಿಸಲು 150 ಕೆಲಸದಾಳುಗಳು...! ಸತ್ತಮೇಲೆನ ಸ್ವರ್ಗ ನೋಡಿದವರು ಯಾರು ?

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗವರು ಈ ಕೆಲ್ಲಿನ ಅರಮನೆಗೆ ಗಾಂಧಿಜಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಭೇಟಿ ಸಂಭರದಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿಯೇ ವೈಕಪಡಿಸಿದ್ದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಲಾಡ್‌ ಇವಿನ್ ಭೇಟಿಗಂಡು ಮೊದಲ ಬಾರಿ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಭವನ ಪ್ರಹೇಳಿಸಿದ್ದ ಗಾಂಧಿಜಿ ಒಮ್ಮೆ ಸ್ಕುಲ್‌ಲೂ ಕೆಣ್ಣಿಹಾಯಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಇವಿನ್ ಶೋಟದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಓಡಿಸಲು 150 ಕೆಲಸದಾಳುಗಳು...! ಸತ್ತಮೇಲೆನ ಸ್ವರ್ಗ ನೋಡಿದವರು ಯಾರು ?

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗವರು ಈ ಕೆಲ್ಲಿನ ಅರಮನೆಗೆ ಗಾಂಧಿಜಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಭೇಟಿ ಸಂಭರದಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿಯೇ ವೈಕಪಡಿಸಿದ್ದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಲಾಡ್‌ ಇವಿನ್ ಭೇಟಿಗಂಡು ಮೊದಲ ಬಾರಿ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಭವನ ಪ್ರಹೇಳಿಸಿದ್ದ ಗಾಂಧಿಜಿ ಒಮ್ಮೆ ಸ್ಕುಲ್‌ಲೂ ಕೆಣ್ಣಿಹಾಯಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಇವಿನ್ ಶೋಟ ಸಿಂಹಾಸನದ ಎದುರು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಚಕ್ಕಳಮಕ್ಕಳ ಹಾಕಿ ಕೊತುಬಿಟ್ಟಂತೆ.

ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ನ ನಾಯಿ ಒಂದು 'ಅಪರಾಪದ ವಸ್ತು' ಎಂಬಂತೆ ಮೂಸಿ ನೋಡಿ ಹೋಗಿತ್ತಂತೆ. ಬರಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ಆ ಬ್ರೇಗಾ ಎದುರಿನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ 'ದೂರೆ'ಯನ್ನು ಕೆಗುರುಹೋಗಿಸಿದ ಕತೆ ಈಗ ಇತಿಹಾಸದ ಭಾಗ.

ಸಾಮಾಜಿಕಾಂಗ ಮನುಖ ಮಹಾನ್ ತೀಲ್

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ, ಸೌತ್ ಮತ್ತು ನಾತ್‌ಕ್ ಬ್ಲಾಕ್, ಸಂಸತ್ ಭವನ, ಇಂಡಿ-ಯಾರ್ಗೆಟ್, ರಾಜಪಥ, ತೀನ್‌ಮೂರ್ತಿ ಭವನ, ನಾತ್‌ಕ್ ಮತ್ತು ಸೌತ್ ಅವೆನ್ಯೂ (ಈಗಿನ ಸಂಸದರ ವಸತಿ ಸಂಕೀರ್ಣ), ಕನ್ನಡಪ್ಲೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸುಮಾರು 2400 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವೇ 'ನ್ಯೂಡ್ಲೈನ್'.

ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ವಾಸುತ್ತಿಲ್ಲಿ ಎಡ್‌ಡ್ರೋ ಲೆಂಡ್‌ಡ್ರೋ ಮಾನ್ಯವಾದಿ ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಅತನಿಗೆ ಆದಶರ್. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಾಲೆದುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ವಾಸುತ್ತಿಲ್ಲದ

ಒಗ್ಗೆ ಆತಮಿಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದ ನಂತರವೂ ಅಭಿಮಾನ ವೈಕ್ಯಪಡಿಸಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ.

ವೈಸಾರಾಯ ಭವನವನ್ನು ಕಂಡ ಭಾರತೀಯರು ತಮನ್ನ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಭಾಯೆ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಬಿಟಿಷ್ ದೊರೆಗೆ ಇತ್ತಂತೆ. ಒಲ್ಲದ ಮೆನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದನ್ನೊಳ್ಳಿಕೊಂಡ ಲೂಟನ್, ದೊರೆಯ ಬಯಕೆಯನ್ನು ನೇರವೇಸಿದ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಬೌದ್ಧ ಕಚಂಜನಗಳು, ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಜಿನದೇವಾಲಯದ ಕಲ್ಲಗಂಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಭೃಗಳು, ಮೊಫಲರ ಕಾಲದ ಕಲ್ಲಿನ ಜಾಲಗಳು ಹಾಗೂ ದಹಲಿಯ ಕಡುಬೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಲ್ಲು ಚಪಡಿಯ ಭಜಾಗಳು... ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ನೇರಳು ಕಾಣುವುದು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ.

ನ್ಯಾಡೆಲ್ಲಿಯ ವಿನ್ಯಾಸ ಲೂಟನ್‌ದ್ವಾರಾ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಾರೂನ್-ಅಲ್-ರಷ್ಡೀ ಎಂಬ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸುತ್ತಿಗೆದಾರ. ಹೋರಹಜಾರ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ ಸುಜಾನ್‌ಸಿಂಗ್, ಸೋಬಾ ಸಿಂಗ್. ಲೂಟನ್ ಆತಕೆಧೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಆತ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ಇಟಲಿಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಸೂಳಿಕೆಯನ್ನು. ಎಂಥ ಮಹಾನ್ ಶಿಲ್ಪ, ಅದೆಂಥ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಸಿ ಮನಸ್ಸು.

ಸರ್ವ ಖಿತು ಡೆಲುವಿನ ಮೊಫಲ್ ಉದ್ಯಾನ

ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಐಷಾರಾಮ ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಫಲರ ಹೊಡುಗೆ. ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಉದ್ಯಾನಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಗ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಮೊಫಲ್ ದೊರೆಗಳು ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುವಿನ ಕಾಲ ಕಳೆದವರು. ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ವೈವಸ್ತ್ರೇ ಇಲ್ಲದ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಗಳು ಉದ್ಯಾನಗಳ ತಂಪು ಹಸಿರಿನ ಮೊರ್ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನಕ್ಕೂಂದು ಉದ್ಯಾನ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಬಂದಾಗ ಎಡ್ಡಿನ್ ಉದ್ಯಾನಗೇ ನೆನಪಾಗಿದ್ದು ಮೊಫಲರ ಉದ್ಯಾನಗಳು. ಇದಕ್ಕಿಗೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೂ ಅವರು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಅದೇ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಾರೀಳಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ 'ಮೊಫಲ್ ಗಾಡನ್' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಲೂಟನ್‌ಹದಿಮೂರು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ಮೊಫಲ್‌ಗಾಡನ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯಾನದ

ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸುಮಾರು 35 ಸಾವಿರ ಚದರ ಅಡಿ. ಸಮಾನ ನಾಲ್ಕುಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವ ಕಾಲುವೆಗಳು ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ದಿನದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಪುತ್ತಿ ಭವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಾಲುವೆ ನೀರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕಾಲುವೆಗಳ ಸಂಗಮಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ಚಿಮುತ್ತಿರುವ ತಾವರೆಯಾಕಾರದ ಕಾರಂಜಿಗಳ ಹಾಡು, ಕೊಳಳ ನೀರಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಹಲಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಕಾಳು ತಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿಯ ಹಿಮ್ಮೇಳ.

ಸುತ್ತಲೂ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೂವಿನ ಕಂಪು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲು ಎಂದರೆ ಇದೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ. ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಹಲ್ಲುಹಾಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆರಡು ಬಾರಿ ಜನವರಿ 26 ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ರಾಪುತ್ತಿಗಳು 'ಎಟ್‌ಹೋಮ್' ಕೂಟ ನಡೆಸುವುದು. ವೈಸಾರಾಯ್‌ಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅತಿಧಿಗಳ ಭಜಾಕೂಟ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಮೊ ರಾಣಿ ಎಲಿಜಬಿಲ್, ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್ ಹೆಸರುಗಳು ಗುಲಾಬಿಗಳಿಗಿವೆ.

ಹಸಿರು ಗುಲಾಬಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಪ್ಪು ಕಡುಭಾಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ಒಕ್ಕಾಹೋಮ್ ಗುಲಾಬಿವರೆಗಿನ ತಳೆವೈವಿಧ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹನ್ನರಡು ಅಡಿ ಎತರದ ಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ 'ಪರಾ' ಗಾಡನ್ ಮೊಫಲರ ಅನುಕರಣೆ. ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಟೇರೇಸ್ ಗಾಡನ್‌ಗಳಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಮುದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ 'ಬಂಬರಾಪ್ಪೆ ಗಾಡನ್' ಇದೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆನ್ನಲಾದ ಬೊನ್ಸಾಯ್ ಇಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾದವರಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರೆಂದಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ನೆದರ್‌ಲೂಂಡ್‌ನ ಟೂಲಿಪ್, ಬೆಜಿಲ್‌ನ ಆಕ್ರಿಡ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಆಲೀವ್ಸ್, ಬೇನಾದ ವಾಟರ್ ಲಿಲಿ, ಜಪಾನ್‌ನ ಚೆರ್ರಿ ಬ್ಲಾಸ್ಸ್‌ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಲಿಜುರಾಹೋದ ಬೋಗನ್‌ವಿಲ್ಲೂ, ಚೆನ್ನೈನ ಮಲ್ಲಿಗ್ ಗಿಡಗಳು... ಹಿಂಗೆ ದೇಶವಿದೇಶ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೂವಿನ ತಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಗ್ಗಿಕೆ ಮೊಫಲ್ ಗಾಡನ್‌ನಾದ್ದು.

ಎಹಿಜೆ ಅಬ್ಬುಲ್ ಕಲಾರ್ ಅಪರೂಪದ ಜೀವಿತ ಗುಣದ ಸಸ್ಯಗಳ 'ಹರ್ಬಲ್ ಗಾಡನ್' ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಫೆಬ್ರುವರಿ-ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೊಫಲ್ ಗಾಡನ್‌ಗೆ ಸಾವಜನಿಕರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ. ಈ ವರ್ಷ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಆರು ಲಕ್ಷ.

□ ದಿನೇಶ್ ಅಮಿನ್ ಮಟ್ಟ
ಕೃಪೆ : ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಜೀವಲ್ಲಿ - ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನ್ವಯತೆ

ಜೈನರ ಕಾವ್ಯದ, ಶರಣರ ವಚನದ, ದಾಸರ ಹಾಡಿನ ಕಂದ, ವೃತ್ತಿ, ರಗಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕನಾಟಕದ ಸಮಗ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದವರು ಜೈನ ಕವಿಗಳು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಭಾಷೆ ಎರಡನ್ನು ಮೆದ್ದಿ-ತಿದ್ದಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಜುಲೈ 28, ಶನಿವಾರ ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದ, ಸೆಮಿನಾರ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಜೀವಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ನಾಡೋಜ ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ ಅವರು ಅಭಿಪೂರ್ಯಪಟ್ಟರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ.ಬಿ.ಎಂಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೊದಲಿಗೆ ಡಾ. ಹಂಪನಾಗರಾಜಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ದೇಹಲಿಯ ಕುಂದ ಕುಂದ ಭಾರತಿ ದಿಗಂಬರ ಜೈನ ಸಂಸ್ಥೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ 'ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಜಕವರ್ತಿ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಇದೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯವಾರೀ 'ಅಭಿಮತ' ದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾನಂದ ಮುನಿಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಲೇಖನವನ್ನು ಕಾಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕುರಿತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಾಲಕ ರೇಣುಕಾ ನಿಡಗುಂದಿ ವಿವರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಹೆಚೆ ಅವರು ಹಂಪನಾ ಅವರಿಗೆ ಮಪ್ಪನ್ನು ನೀಡಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ಪ್ರಧಾನ ಬಿಂದುಗಳೆಂದು: ಉಡುಪಿಯ ಕೊಫ್ಫೆಎಂದ್ರ ಭಟ್ಟ ಅವರು ರಚಿಸಿದ 'ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸಾರ ಹಾಗೂ ಸಹಭಾಷ್ಯ' ಮತ್ತು 'ಕೂಸಫ್ನ ಸಂದೇಹಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದೇಶಗಳು' ಎಂಬರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೊಳಿಸಿದ ನಾಡೋಜ ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ ಅವರು ಎರಡೂ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪೊಸರವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. 'ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸಾರ ಹಾಗೂ ಸಹಭಾಷ್ಯ' ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಕ್ಷಯಂತ ತಾಳೆಯಿಂದ ಸಂಗೃಹಿಸಿ ವಿಶೇಷಿಸಿದರು ಬಗ್ಗೆ ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಮಚ್ಚಿಗ್ಗೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಂದ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಳಿಗಳಿಂದ ಉಡುಪಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟ ಅವರ ಪ್ರಮ್ಯತ್ವವನ್ನು ಶಾಖಾಪುನರು ಜಾತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬ ಪದವು ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಹಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರೋಕ್ಕರಿಗೆ ಗಮನ ಸ್ಥಿರ ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವೈವಿಧ್ಯಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳು, ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳು, ಬುಡಕುಗಳು, ಆಕರ್ಷಗಳು, ಭಾಷೆಗಳು ತತ್ವಮಾನಗಳಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂಡು ಮಾರ್ಕವಾಗಿ ಸಹಕರುತ್ತ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಕ್ಷಯಂತ ಸತ್ಯಾಲಿಯಾಗಿ ಬೆಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖಕರು ಈ ವೈವಿಧ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಡೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಮ್ಮೆ ಬೆಳಕು ಜೆಡ್ಲೆ ಹೇಳಲ ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪೊಮ್ಮೆ ಅಳ್ಳು. ಆದೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಪುರಾಗ ಅದರ ಅನೇಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಶ್ಯಕ ಹಂಡ ಹೇಳಿದರು.

'ಕೂಸಪ್ಪನ ಸಂದೇಹಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದೇಶಗಳು' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಸಪ್ಪ ಬೇರಾರು ಆಗಿರದೇ ಸ್ವತ್ತೆ ಲೇಖಕರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೂಸಪ್ಪನೆಂಬ ಕಾಲನಿಕ ಆದರೆ ನಿಜಪೂರು ಆಗಿರುವ ಪಾತ್ರದ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ಓರ್ಕೆಗಳಿಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯಲು ಲೇಖಕರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಯೇ ಎಂದ ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ ಮತ್ತು ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ ಅವರು ಲೇಖಕರಾಫ್ಫೆಎಂದ್ರ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಹೊಗುಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಭಟ್ಟ ಅವರು ಸ್ತರಣಿಕೆ ನೀಡಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಲೇಖಕ ಕೆ. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಭಟ್ಟ ಅವರು ತಮ್ಮ ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೊಳಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಂಟು ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೆಂಪುತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಮುಂದಿನ ಕವನ ವಾಚನದಲ್ಲಿ ನಾಡೋಜ ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ ತಮ್ಮ 'ಕಮಲಾಪ್ರಯ' ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಬರದ ವಚನಗಳನ್ನು ವಾಚಿಸಿದರೆ, ಜೀವವಿಮಾ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವ

ಅವರ ಮತ್ತಿ ರಾಜಶ್ರೀ ರತ್ನೋ, ರತ್ನೋ... 'ಶಾಂತಲ' ಮತ್ತು 'ಚೋರಿಸ' ಬೇಕರ್' ಕುರಿತ ಕವನ ವಾಚಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆವ್ ಮತ್ತಿ ಎಚ್.ಎನ್.ಆರತಿ 'ವಾರಣಾಸಿ', 'ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿ' ಮತ್ತು 'ಒಂದೇ ಮಗಲು' ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಸ್ವರಚಿತ ಕವನ ವಾಚಿಸಿ ಸಭಿಕರನ್ನು ಕೆಲಕಾಲ ಕಾವ್ಯಲೋಕ್ಕೆ ಕೆದೊಯ್ದರು.

ಪ್ರೈವೆಸ್‌ಎಸ್‌ಮೂತ್ತಿ ಅರಮೆ ಅಂತ್ಯೇಯ ವಿಧಾಯ : ನಲವತ್ತೆರಡು ಮಾರ್ಗಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ದೇಹಲಿ ಜೀವನ ಕೆಂದು ಇದೆಗ ಮರಳಿ ನಾಡಿಗೆ ತರಣುತ್ತಿರುವ ಮೌಲ್ಯ, ಎಸ್.ಎಸ್.ಮೂತ್ತಿ ದಂಪತೀಗಳಿಗೆ ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿ, ಮಪ್ಪನ್ನುಷ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವರಣಿಕೆ ನೀಡಿ ಬೀಳ್ಳುಡಲಾಯಿತು. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಹೆಚೆ ಅವರು ಮೂತ್ತಿ ಅವರ ಕೆಲಕಾಲ ಕಾವ್ಯಲೋಕ್ಕೆ ಕೆದೊಯ್ದರು. ದೇಹಲಿಯ ಇ.ಎ.ಟಿ.ಯಲ್ಲಿ ಮೊಫ್‌ಸರ್ ಆಗಿ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳನ್ನು ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂದ ಮೂತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐ.ಎ.ಟಿ ಕೆಂದುದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕನ್ಸಿದೆ. ಆ ಕನ್ಸಿನ ಬೆಂಬು ಹತ್ತಿ ಅವರೀಗಾಗಲೇ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕನಸು ಎಲ್ಲ ಕನ್ಸಿಗಿರ ಕನಸು ಹೋದು. ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘ ಮತ್ತು ದೇಹಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದಿಗೆ ನಿಕಟ ಒಂದಾಟ ಮೊಂದಿದ್ದ ಮೌಲ್ಯ ಅವರು 'ಅರಾವಳಿ ಕನ್ಸಿ ಸಂಘ'ವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕನ್ಸಿಗಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅಧ್ಯಾಪಕ ಕಾಟಂಬಗಳಲ್ಲರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕನ್ಸಿ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. ಮೂತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ನಾಡಿಗೆ ಮರಳಿ ಹೋದಾಗ ಎದುರಿಸಬಹುದಾದ ಸ್ವಿತೀಗಿಗಳ ಬಗೆ ತಲ್ಲಿಗಳೂ ಇವೆ. ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂದ ತಮ್ಮ ಸುದಿನಗಳನ್ನು ನನ್ಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೌಲ್ಯ ಮೂತ್ತಿ ಅಪ್ಪಾಯೆತೆಯಿಂದ ನೆನೆದರು.

ಚೌನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸೂತ್ರಧಾರಾರಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ನಾಡೋಜ ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ ಅವರು ಇಡೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಜೀಯ ಜೀವಾಳವೇ ಆದ ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನನ್ಯತೆಯ ಕುರಿತ ತಮ್ಮ ಸಂಕೀರ್ಣ ಭಾವಣದಲ್ಲಿ ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನನ್ಯತೆಯ ಕುರಿತು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಮೂಲ ದ್ರಾವಿದರಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಕನ್ಸಿದವು ಒಂದು ಆದುಭಾಯಂಯಾಗಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದವರು ಜೈನರು. ಶಿವಹೋಟಿ, ಶ್ರೀವಿಜಯ, ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಜನ್ನ, ಮೊನ್ನ, ರತ್ನಾಕರವರ್ಣ ಮೊದಲಾದವರು ಕನ್ಸಿದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಭಂದೋರಾಪಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕನ್ಸಿದ ಭಾಷೆಯ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ಸಿದಕ್ಕೆ ಕಂಧನದ ಜೊಡಗೆ ನೀಡಿದವರು ಜೈನರು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಧಾನಿರೂಪಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಜೈನರು ಮತ್ತು ಬೊದ್ದರು ನೀಸಿಮರಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿದ ಅವರು ಜೈನರು ಪ್ರಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನ್ವೇತಿಕೆ ಕರ್ತೃಗಳನ್ನು ಕನ್ಸಿದಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಇವರು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೈನರು ಕನ್ಸಿದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅವರು ಜೈನರು ಇಂದು ಜೈನರು ಕನ್ಸಿದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪದವಾದ ಭಂದೋರಾಪಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕನ್ಸಿದ ಭಾಷೆಯ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ಸಿದಕ್ಕೆ ಕಂಧನದ ಜೊಡಗೆ ನೀಡಿದವರು ಜೈನರು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಧಾನಿರೂಪಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಜೈನರು ಮತ್ತು ಬೊದ್ದರು ನೀಸಿಮರಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿದ ಅವರು ಜೈನರು ಪ್ರಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನ್ವೇತಿಕೆ ಕರ್ತೃಗಳನ್ನು ಕನ್ಸಿದಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಇವರು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೈನರು ಕನ್ಸಿದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಂದಿಸಿದರು. ಕನ್ಸಿದಕ್ಕೆ ಲೋಕ ಮತ್ತು ಆಗಮಿಕ ಎಂಬರು ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಜೈನರು ಅವರೆಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ತೋರಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಂಪನ ಆದಿಪೂರಾಣವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದರು.

ಕವಿತೆ ವಾಚಿಸಿದ ಎಚ್.ಎನ್. ರಾಜಶ್ರೀ ಮತ್ತು ಆದರಿಗೆ ಹೊಗುಷ್ಟ ನೀಡಿ ಅಭಿನಂದಿಸಲಾಯಿತು. ಸಂಘದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸಿ.ವಿ.ಎಂ.ನಾಗರಾಜ ವಂದಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಪನಾ ಅವರಿಗೆ 'ಚಾರಿತ್ರಿಕವರ್ತಿ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕನಾಟಕದಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಮೈಸೂರಿನ ಡಾ.ಲತಾ ರಾಜಶೇಖರ ದಂಪತೆ ಹಾಗೂ ಜೈನ ವಿದ್ಯಾಂಸ ಚಂದ್ರಕೆಂಪಿ ಅವರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಂಪನಾ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ನೆನೆದಿಸಿದರು.

■ ರೇಣುಕಾ ನಿಡಗುಂದಿ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸುಲಪತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೇ. ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ

ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಹಿ.ಚಿ.ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ (1955) ಅವರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ವಿದ್ಯಾಂಶರು. ತಮಿಶಾರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿತ್ತಲಪುರ ಗ್ರಾಮದವರಾದ ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಪದಕರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ನಿಕಾಯದಿಂದ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಂಗಾಮೆ ಕುಲಪತಿಯಾಗಿ, ಕುಲಸಚಿವರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಲಲಿತಕಲಾ ನಿಕಾಯದ ಡೀನ್ ಆಗಿ ಹಾಗೂ ಕುವರೆಂಪು ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಇದೀಗ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಹಂಗಾಮೆ ಕುಲಪತಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಾಂಗಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಇವರು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಾಣವನಿಸಿದ ಗಿರಿಜನ ಹಳ್ಳಿ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಗಿರಿಸಿಕ್ಕು'ಯ ನಿರ್ಮಾತ್ಯವು ಹೌದು. ಡಾ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರ ಜೊತೆ ಬಧ್ಯತೆಯಿಂದ ನಿಂತು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಕನ್ನಡ ವಿ.ವಿ. ಸೇರುವ ಮೋದಲು ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಾಗೂ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಅಪಾರವಾದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಭವವಿರುವ ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರು ಇಟಲಿ, ಘಾನ್ನ, ಹಾಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಇರಾನ್‌ನ ರಾಜಧಾನಿ ಹೆರರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೊಂಬಯಾಟ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ (1991 ಮತ್ತು 1992) ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಪುಟಗಳ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿ

ಒಬ್ಬರು. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬುಡಕಟ್ಟೆ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಾತ್ರೆಯ ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು ಹಾಗೂ ಡಾ.ರಾಮಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸುವರ್ಣಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಂದ ಸುವರ್ಣಾಸಂಪುಟದ ಸಂಪಾದಕರೂ ಹೋದು.

ಉಜ್ಜನಿ ಚೋಡಮ್ಮೆ, ದಾಸಪ್ಪ-ಜೋಗಪ್ಪ, ಗಿರಿಜನ ನಾಡಿಗೆ ಪಯುಣ, ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಾಡು-ಕಾರ್ತಿಕೇಶ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ, ಗಿರಿಜನರು, ಕನಾರ್ಚಿಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಕೋಶ, ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಗೂಡರ ರಾಮಾಯಣ, ಬುಡಕಟ್ಟಿ ದ್ಯುಮಾರಾಥನೆ, ಗಿರಿಜನ ಕಾವ್ಯ, ವಿಷ್ಣುತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಾಗೋಡು ಜಠರವಳಿ ಸುವರ್ಣ ಸಂಪುಟ, ಸುವರ್ಣ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥ್ದ ಸಂಪುಟ, ದೇಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಕಥನ ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು. ಪ್ರತಿಸ್ಥಿತದ ಮಹಿಳೆಯರು, ಕನಾರ್ಚಿಕ ಜಾನಪದ, ಜಾನಪದ ಗಿರಿಜಾತಿ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ-ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಮೌಹಿ.ಹಿ.ಚೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ಅವರು ಗಿರಿಜನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಬರೋಡದ ಭಾವಾ ಸಂಶೋಧನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನಾರ್ಚಿಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಕಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಗೌರವಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗುಂಡಿ ಜಾನಪದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಆಯ್ಯಭಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನ್‌ಹಿತರಾಗಿ ಯಾವುದೂ 2000ರಷ್ಟು 2005ರಷ್ಟು ತಾರ್ಕಣವೂನ್ನಿಂದ ದ್ವಾರೆ ವಲಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಕನಾಟಕದ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೌದು.

ప్రొ. హి.బి.బి.ఎలింగయ్య అవరు కన్నడ విశ్వవిద్యాలయమన్న సమయాని
మున్నడేశలి ఎందు మత్తొమ్మె దేవలి కనాటక సంఘ హగూ సమస్త
దేవలి కన్నడిగిర పరవాగి బుభ హార్చుమైవే.

ಶ್ರೀ ಕೃತ್ಯಾದ್ವಾರಾ ಧರ್ಮಸ್ವಿಳಿದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ

ఆచాయి శ్రీ విద్యానంద అవర “మునిదీక్ష స్థోన జయంతి”యన్న అత్యంత హష లుల్లాస సడగర సంబ్రమదింద సాపెరారు జ్ఞాన భక్తాదిగళు దినాంక 29.07.2012 రందు త్వాగరాజ స్టేషన్యంన సభాంగణదల్లి అద్దులియింద ఆజరిసిదరు. ఈ సందభదల్లి అనేక ధమస ప్రచారకరు, సంశోధకరు మత్తు సాహితిగళన్న సన్మానిసలాయితు. అవరట్లి ముఖ్యమాగి శ్రీకేశ్వర ధమసస్థల్ దధమాఫికారి డా. ఏరేంద్ర హగ్గడే అవర ధామిక, ఆధ్యాత్మిక, సామాజిక, శైక్షణిక ముంతాద క్షేత్రగలల్లి సల్లిఖిరువ అనన్న సేవ ప్రిగాసి “జిన్నద కిరిటి”వన్నట్లి అతంత గౌరవాదరగళ్లిందిగే సనానిసలాయితు.

ಅವರನ್ನು ಹಾಗುಷ್ಟೆ ನೀಡಿ ಗೋರಿವಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೂಂದು ಕಿಕ್ಕಿರಿದ ಜನರ ಮುಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆ ಅವರು ದಹಲೀ ಕನಾಟಕ ಸಂಪದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರುಮೋತ್ತಮೊಳ್ಳಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

□ ಸೋಮನಾಥ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ

ನನಿಂದ ನನ್ನ ಕನೆಸಿನ ಕೈಲಾಸ

ಶ್ರೀಗವಡ್ಡಿತೆಯ ವಿಭೂತಿ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಾನು ಶಿಶಿರಗಳಿಳ್ಳ ಪರವರ್ತಗಳಲ್ಲಿ “ಮೇರು” ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮೇರು, ಸುಮೇರು, ಹೇಮಾದ್ರಿ ರಚತಾದ್ರಿ, ದೇವಪರವರ್ತ, ಅಮರಾದ್ರಿ, ರಚತಸಾನು ಎಂಬಲ್ಲಾ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹೊಡಿದ “ಕೈಲಾಶ ಪರವರ್ತಕ್ಕೆ” ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ದಿನ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸು ಬಹುದಿನಗಳಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹಿಷ್ಯರರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿಯವುದು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ, ವಿಷ್ಣುವಿನದು ವ್ಯಕ್ತಿಂತಹ ಹಾಗೂ ಶಿವನಿರುವುದು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಂತಹ ಈ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಿಂದ ಹೋಗಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಹೋಗಿ ಬರಬಹುದು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿಷಿ ಮುನಿಗಳು ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೆಯ ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಸ್ಯ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗ ಒಂದಾದರೆ, ಖಾಸಗಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕಾರ್ಯಾಂತ ಮೂಲಕ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತೊಂದು. ಅಂತಹೀ ನಾನು ಖಾಸಗಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಜೂನ್ 18ರಂದು ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಹೋರಟಿ. ಕಾರ್ಯಾಂತವಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಒಂದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಾಕ್‌ಹೋಟೆಲ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ತಲುಪಿದೆ. ಪ್ರವಾಸ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯಾಣದ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ, ನಾವು ಅಂದೇ “ಪಶುಪತಿ” ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದೆವು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ 5.30ಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟಿಟ್ಟು. ನೇರಾಳದ ಗುಡ್ಡ-ಬೆಟ್ಟಗಳೊಡನೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ, ರಮಣೀಯ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗ್ಧಳಾದೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರೇಮೋಟಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂಬಂತಹ ಮನೋಭಾವ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ವ್ಯತ್ರಾಣದ ಪರವರ್ತ ಶೈವಗಳು ಕಿರಿದಾದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಳುತ್ತಿರ್ವೋ ಎಂಬ ಹೆಡರಿಕೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಆಗಾಗ ಸುರಿಯುವ ಮಳೆಯಾಂದಿಗೆ ನಾವು “ಜೈನಾ ಬಾರ್ಡರ್” ತಲುಪಿದೆವು. ಬಾರ್ಡರ್‌ಗಿಂತ ಎರಡು ಕೆ.ಮೀ ಮೆದಲ್‌ ವಾಹನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ನಾವು ಕಾಲ್ಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಜಿಮ್ಮೆಗೆನ್ನೆನ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಏನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆದನಂತರ, “ಜೈನಾ ಕರೆನ್ನಿ” ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು. ಮನಃ ಜೈನಾ ಕಡೆ 2ಕೆ.ಮೀ ನಡೆದು ನಮಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತೇವು. ನೇರಾಳ ಮತ್ತು ಜೈನಾ ಮದ್ದೆ ತುಂಬ ವ್ಯತ್ರಾಣ ಕಾಣಬಹುದು. ನೇರಾಳದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಸಿರು ಗಿಡ-ಮರ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಜೈನಾ ಬಾರ್ಡರ್ ದಾಟಿದ ನಂತರ ಕಲ್ಲು, ಮರಳು, ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಮಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಜೆನಾಗಿದ್ದು, ಉರ್ವಾಸಿನಿಂದ ಹೊಡಿತ್ತು. ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ನಾವು ಸಂಜೆ “ನ್ಯಾಲ್ಮೋ” ತಲುಪಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ವಿಶ್ವಾಸಿ. ಕಾರಣ ವ್ಯತ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ (high altitude) ಅಷ್ಟಜನಕದ ಹೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಹಲವಾರು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ತಲೆನೋವು, ಮಾಂಸವಿಂಡಗಳ ಬಿಗಿತ, ಉಂಟ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ನಮಗೆ “Diamox” ಎಂಬ ಮಾತ್ರ ಹೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ನಾವು ಜೂನ್ 21 ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ 5.30ಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು, ಹಲವಾರು ಮೈಲುಗಳನ್ನು ಮಣಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ಹೊಂಗ್ಣ ತಲುಪಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ ಹೊರಟು ಮಾರು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾವು “ಮಾನಸ ಸರೋವರ” ತಲುಪಿದೆವು. ಮಾದಲು ಸರೋವರದ ಸುತ್ತ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ನಂತರ ಸ್ವಾನ್-ಮೂಳೆಗೆ ತಯಾರಾದೆವು.

“ಮಾನಸ ಸರೋವರ” ಪವಿತ್ರ ಸರೋವರ ತುಂಬಾ ಮನಮೋಹಕವಾಗಿದ್ದು, ನೀಲಿಯ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ತಾಜಾ ನೀರಿನ ತುಂಬಾ ಉತ್ತೇಜನ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಈ ಸರೋವರ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ. ಇದರ ಸುತ್ತ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಲು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಬೇಕು. ಇದರ ಸುತ್ತಳೆ 84 ಕೆ.ಮೀ, ಸ್ವಿಟಕರಿಂತೆ ಹೋಗುಯುವ ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದ ಹಂಸಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬೆಳಿಗಿನ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೂಹಾರದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿ. ಅ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಯುವ ನಕ್ಕತ್ತಗಳನ್ನು ಮನಃ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವ ಮನುಗುವ ನಕ್ಕತ್ತಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಮ್ಮೆ ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಹನಿ ಪವಿತ್ರ ಜಲವನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ನೂರಾರು ಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಮಾನಸ ಸರೋವರಕ್ಕೆ 5 ಕೆ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿ “ರಾಕ್ಷಸ ತಾಲ್” ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ

ರಾವಣ ಒಂಟಿ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಶಿವನನ್ನು ಒಲಿಸಿದನಂತೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ನೀರು ಅಶುಭ. ವಿಷಪುಷ್ಟಿದಂದು ಜನರ ನಂಬಿಕೆ. ರಾಕ್ಷಸ ತಾಲ್ ಮತ್ತು ಮಾನಸ ಸರೋವರ ಸಣ್ಣ ಚಾನೆಲ್‌ನಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂಡು ಹೋದ ಮೂಜಾ ಸಾಮಾಗಿಗಳಿಂದ ಮೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಪವಿತ್ರ ಜಲವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಕೆಲವೇಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ನಮಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ವಾಹನವೇರಿದೆವು. ಮಾನಸ ಸರೋವರ ಮುಂದೆಯೇ ನಾವು ಕೈಲಾಶ ಪರವರ್ತದ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ ನಾವು ಸಂಜೆ ಮಾನಸ ಸರೋವರದ ಹತ್ತಿರ ಮಹಿಳೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಮಾನಸ ಸರೋವರದ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಹರಿಯುವ ನೀರಿದ್ದ ಕೈಲಾಶ ಪರವರ್ತ ಹಾಡಾ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮರುದಿನ ನಮಗೆ ಕೈಲಾಶ ಪರಿತ್ಯಕುದ ದಿವಸ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗೈಡ್ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ, ಜಿಷ್ಣಾ, ರೇನಾಕೋಟ್, ಎಲೆಕ್ಸೋರಾಲ್, ಬಿಸ್ತೂ, ತ್ರೈಫ್ಲ್ಯಾಟ್‌ಕ್ರೊಸ್ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದೆ. ಅಂತಹೀ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಬಾಗ್ಗೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ, ಬೆಳಿಗ್ 5.30ಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟೆವು. 18 ಕೆ.ಮೀ ದೂರದ “ಯಮದ್ವಾರಕ್ಕೆ” ಬಂದೆವು. ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣದಾದ, ಸರಳವಾದ ಕಟ್ಟಡ, ಎದುರಿನಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಹಿಂದುಗಡೆ, ಹೊರಗಡೆ ಬರಲು ತೆರುವಾದ ಕಟ್ಟಡ. ಇದ್ದು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮನ್ನ “I am coming” ಎಂದು ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿ, ಜನ್ಮ ಹೊಟ್ಟಿ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ನೆನೆದು, ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನೆನೆದು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಫಂಟೆ ಬಾರಿಸಿ, ಹೊರಬಂದು, ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ, ಏಳು ಹಜ್ಜೆ ಹಿಂದೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಗೈಡ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ಅಂತಹೀ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಕೈಲಾಶದ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ನಾವು, 5 ಕೆ.ಮೀ ದೂರದ “ಡಾರ್ಬಿನ್” ಎಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೈಲಾಶಗೆ ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದವರು ನಡೆಯಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುದುರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬಾಗ್ಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಹೊಟ್ಟೆರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ದಿನ ನಮಗೆ ಪುದುರೆ ಸಿಗರೆ ಅಂತರ್ ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಹೊರಟೆವು.

ಕೈಲಾಶ ಪರವರ್ತ ಇದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಪ್ರಶ್ನೆದಲ್ಲಿದ್ದು, 21,778 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ, ಶಿವ ತನ್ನ ಅರ್ಥಾಂಗಿನ ಪಾವ ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯೋಗಾರೂಢಾನಿದ್ದಾನಿಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಕೈಲಾಶ ಪರವರ್ತ ಲಿಂಗದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಂಡರೆ, ದ್ವಿತೀಯ ಕಡೆಯಿಂದ ದ್ವಿತೀಯ ಮಾರ್ತಿಂದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಂಜು ಮುಸುಕಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪರವರ್ತದಂತೆ ಬಿಮ್ಮೆ ಕಂಡರೆ, ಇಸ್ಮೇಲ್‌ಮೈ ಮೂರ್ಯನ ರಶೀಗೆ ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಆರು ಪರವರ್ತಗಳಿಂದ ಕಾಣಿಸಿದೆ.

ಗಳೇಶ ಪರ್ವತ, ಹನುಮಾನ್ ಪರ್ವತ, ರಾವಣ ಪರ್ವತ, ಪದ್ಮ ಸಂಭವಗಳಿಂದು, ಮುಂದುಗಡೆ ನಂದಿ ಪರ್ವತವಿದೆ. ಹಿಂದು, ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಮತ್ತು “ಜೋನ್ಸೊಪಾ” ಟಿಬೆಟ್ ಜನ ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಮೊಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಇಂದಸ್, ಸಹ್ಲೇಜ್, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಮತ್ತು ಕನ್ಕಾಲಿ (ಗಂಗಾ-ಲಾಪನದಿ) ನದಿಗಳು ಉಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೈಲಾಶ ಪರ್ವತ ಸ್ವಯಂಭು ಆಗಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ಬೆಳೆಬಾಳುವ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕಂಗೋಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸುತ್ತ ಪರಿಕುಮ ಮಾಡಲು ಮೂರು ದಿವಸ ಬೇಕು ಮತ್ತು 56 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಿಂದ ಕೂಡಿ, ಕಲ್ಲು ಬೆಟ್ಟಗಳು, ನದಿಗಳು, ಹಿಮಕಣಿವೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಆಮ್ಲಜನಕದ ಕೌರತೆ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬದಲಾಗುವ ವಾತಾವರಣ, ನಮಗೆ ಉಹಿಸಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾಚಿನಿಂದ ನಡೆದು ಹೊರಟಿ ನನಗೆ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವನ್ನಿಲ್ಲ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಪರಿಮಳ ಮೂಗಿಗೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾ ಕೋಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಜ್ಜೆ ಹಾಕಲೂ ಕಷ್ಟವಾದಾಗ, ಮುದ್ರೆಯ ನೆನಪಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟಾಗ ನನಗೆ ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಹೊದಲ ದಿನ ನಾವು ದ್ವಿಜಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೈಲಾಶ ಪರ್ವತ ನೋಡುತ್ತಾ ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದ ಕಡೆ ನಡೆದವು. ಅಂದು ನಾವು 12-13 ಕಿ.ಮೀ, ನಡೆದು “ಡೆರಾಫುಕ್” ತಲುಪಿದೆವು. ಆ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ

ಟೆಂಕೋನ್ಲ್ಯಾ ತಂಗಿದೆವು. ಕೈಲಾಶ್ ಉತ್ತರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೇರೆಡಲು ತುಂಬಾ ಜೆನ್ಸ್ ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ನನ್ನ ಬೆಂಗಾವಲಿಗೆ ನಾಯಿಯೊಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಇತ್ತು. ಮರುದಿನ ಬೇಳೆಗೆ 5.30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕು. ಆ ದಿನ 1200 ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಕರನ್ (ಯುವಾನ್) ಹೊಟ್ಟಿ ಕುದುರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಎರಡನೇ ದಿವಸ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ದಿನ. ಎತ್ತರದ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆ ಏರಿ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಂತೂ ನೀರ ಮೇಲೆ, ಹಿಮದ ಮೇಲೆ, ಕಲ್ಲು ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ನಾವು ಡೋಲ್ ಮಾ-ಲಾ (Dol ma-la) ಕರೆಯೆ ತಲುಪಿದೆವು. ಡೋಲ್ ಮಾ-ಲಾ ಕರೆಯೆ ತುಂಬಾ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ (19,500 ಅಡಿ) ಇಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಕೌರತೆಯಿಂದ ಆಗಾಗೆ ಜನ ಸಾವಿಗೇಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆದು ಗೌರೀ ಕುಂಡ ತಲುಪಿದೆವು. ಇದು ತುಂಬಾ ಕೆಳಗಿದೆ. ತುಂಬಾ ಕಡಿದಾದ ಬೆಟ್ಟ ಇಳಿದು ಮನಃ ಕುದುರೆ ಏರಿದೆವು. ನಾವು ಸಂಜೆ (Zutulpuk) ‘ರುಹುಲ್ ಪುಕ್’ ತಲುಪಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಟೆಂಕ್ ತಯಾರಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಟೆಂಕ್. ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ, ಹರಿಯುವ ನೀರು, ಕೊರಯುವ ಜಳಿ, ನಿಷ್ಠೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ನೋವಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ಮರುದಿನದ ಪ್ರಯಾಣ ಬೇಳೆಗೆ 5.30ಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಮೂರನೇ ದಿನ ಹತ್ತುತ್ತಾ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಕಡಿದಾದ ದಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಪರಿಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆವು. 56 ಕಿ.ಮೀ ಇರುವ ಪರ್ವತದ ಪರಿಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ತಂಡದ 42ರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ವೈದ್ಯರಿದ್ದರೂ ಹೂಡಾ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರ ಆರೋಗ್ಯ ತುಂಬಾ ಹದಗೆಟ್ಟಿದ್ದು ಅಂಬ್ಯುಲ್ಸ್ ಕರೆಸಬೇಕಾಯ್ದು. ನಾವು ಪರಿಕ್ರಮ ಮಾರ್ಪಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಮನಃ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ. ಡಾಚಿನಾನಿಂದ ‘ಸಾಗ್’ ಎಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾತ್ರಿ ಉಳಿದು, ಮರುದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಾರ್ಫ್ ಕ್ರೂಸ್ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ತಂಡು ತಲುಪಿದೆವು. ಮರುದಿವಸ ನೇಪಾಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಜಾನ್ 30ರಂದು ಡೆಲ್ಗಿ ವಾಪಾಸ್ಯಾದೆ. ಮನೆಯವರ ಸಹಕಾರ, ಸ್ನೇಹಿತರ, ಹಿರಿಯರ ಶುಭ ಹಾರ್ಕೆಸೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲದೇ, ನನ್ನ ಜೀವನದ ಏಕೆಕ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತೆಗೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲಳಾದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಕನಸೇನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣ ಕಂಡ ಆ ದೃಶ್ಯ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

□ ಸ್ವಾಂತರಾ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ

Saujanya Printing Press

A HOUSE OF QUALITY PRINTING

D-47, Okhla Industrial Area, Phase-I,

New Delhi - 110 020

Phone : 40520770, 26815778

Mobile : 9811104398, 9811604398

e-mail : saujanyapp2010@gmail.com / hpgp2006@gmail.com

ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರೊಬ್ಬರ
ಬಹುವರ್ಣದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಮುದ್ರಣಾಲಯ

ಸೌಜನ್ಯ ಟ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೈಸ್ ಮತ್ತು ಎಚ್.ಪಿ. ಗ್ರಾಹಿಕ್ ಟ್ರಿಂಟಿಂಗ್

ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿಕೃತಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.
ಮೈಕ್ರೋಸಿಸಿಂಗ್, ಪ್ಲೇಟ್ ಮೇಕಿಂಗ್, ಟ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು, ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿರಿ.

ಮುದ್ರಣವೂ ಒಂದು ಕಲೆ, ಅದುವೇ ನಮ್ಮ ನೆಲೆ

ರೂ ಷ್ರದ್ಧೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದ ಪಾತ್ರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಸ್ಥಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಗಳ ಕುರಿತು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೃಂಜಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ದೇಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗಿಗೆಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸದ ಕುರಿತು ಮಳಕ ಮಟ್ಟಿಸಿದ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕ, ಯುವ ಲೇಖಕ ಡಾ. ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರು ಕೆಳೆದ ಜೂನ್ 29ರಂದು ನಿಧನರಾದರು. ಅಗಲಿದ ಯುವ ಚೇತನಕ್ಕೆ ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಜುಲೈ 7ರಂದು ಸಂಜೀ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಪರಿಸರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸದಾ ನಗುಮುಖದ ಬಿರಾದಾರ್ ಅವರನ್ನು ಬಲ್ಲ ದೇಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗಿಗೆ ಇದೊಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆಖಾತ, ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಆಪ್ತನಾದವನನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಂಡ ನೋಪ್ತ, ಅಕ್ಷರಲೋಕಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟ. ಅಗಲಿದ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮೌನವನ್ನಾಚೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಭಾವಮಾಣ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಭರತಾದ್ರಿ ಸಂತಾಪದ ಸಂಭಿಂಧಿತ ಉದ್ದೇಶಿಸ್ತತ್ತು. ಡಾ. ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರ ಆಗಾಧ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರೇಮ, ಅಭಿಮಾನದಿಗಿನ ಒಫಾನಾವನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿದರು. ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯವಿರಲಿ ನಮಗೆ ತೆಗೆದೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದ್ದವರು ಬಿರಾದಾರ್. ಅವರನ್ನು ಕೆಳಿದರೆ ಸಾಕ್ತಿ, ನೀವೇನೂ ಚಿಂತಿ ಮಾಡಬ್ಯಾಡಿ, ನಾನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡ್ದಿನ್—ಎಂದು ತಾವೇ ಲೇಖಿಸಿದವನ್ನು ಬರೆದು ತಯಾರಿ, ಸ್ವತಃ ಸಂಘದ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಟೈಪಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ರೀಡಿಂಗ್‌ವರೀನಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾವೇ ಹೊಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಿರಲಿ, ಮಾಹಿತಿ ಇರಲಿ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ, ಕೆಕೆಳಿಯಿಂದ ತ್ವರಿತ ಸ್ವಂತಿಸಿದ್ದರು.

ಅಧ್ಯಯನಶೀಲತೆ ಜೊತೆಗೆ ಮುಗ್ದತೆ

ನೀ ನಗೆ ಬಿರಾದಾರ್ ಪರಿಚಯ ತೀರಾ ಇತ್ತಿಬೆನ್ನಿದು. ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದ ಶಿವಾನಂದ ಇಂಗಳೇಶ್ವರೇ, ಅವರೆ ಕಣ್ಣರೆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದು ದುರ್ದಾಷ್ಟದ ಸಂಗತಿಯಷ್ಟೇ.

ನಾನು ದೀಲ್ಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಜಮಾಸು ಒಂದು ವರ್ಷವಿದ್ದರೂ, ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ. ಅದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಗಾಂಧಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರದಾನ ಸಂದರ್ಭ. ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಮುಗ್ದತೆಯೂ ಮೇಳ್ಳಿಸಿದ್ದ ಬಿರಾದಾರರು, ಕುಮಾರಕೃಪ ಗೆಸ್‌ಹೋಸಿಗೆ ಬಂದಿಂದವರೇ, ಸಂಜೀ 6.30ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದೇ ತಾಹೋಕಾಗಿ ರೆಡಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಇನ್ನೂ ತುಂಬಾ ಸಮಯ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ ಎಂದರೆ,

‘ಆಚೋ ಹಿಡಿದು ಹೋಗೋವ್ಯಾಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗದಲ್ಲೇ ಸರ’ ಎಂದರು.

ಇಲ್ಲಿ ಗೆಸ್‌ಹೋಸ್ ದಾಟಿ ನಾಲ್ಕು ಹೆಚ್ಚೆ ನಡೆದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಗಾಂಧಿ ಭವನ ಎಂದೆ. ನಂತರ ಕುಮಾರಕೃಪದ ಸುತ್ತೆಮುತ್ತೆ ತುಂತುರು ಮಳಿಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತಾ ನಡೆದಾಡಿದ್ದ ನಿನ್ನೆ-ಮೊನ್ನೆಯೋ ಎಂಬಂತಿದೆ.

ಮೊದಲ ಭೇಟಿಯಲ್ಲೇ ಅವರ ಸೌಜನ್ಯ, ಸರಳತೆ, ಸ್ನೇಹಮಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಅದೇಷ್ಟೇ ವರ್ಷದ ಗಳಿಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದೆವೆ. ಜಿಜಾಪುರದಿಂದ ಅವರು ತೆಂದಿದ್ದ ವಿಡ್ಕೆ ಜೊಳಿದ ರೊಟಗ್ ನಾನು ಮಾರುತ್ತಿರುತ್ತಿರು.

ಬಿರಾದಾರ ಉದಾರ ಸರಳತೆಯನ್ನು ಮನದುಂಬಿ ನೆನೆದರು.

ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದ ಭೀಮರಾವ್ ಮುರಗೋಡ್ ಅವರು ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ 1999 ರಲ್ಲಿ ದೇಹಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಮೊದಲ್ಲೊಂದು ಕೊನೆವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಪ್ಪಹೋದ ಅವರ ಪ್ರೇಮವನ್ನು, ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯನ್ನೂ ಮನಸಾರೆ ನೆನೆದರು. ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ಮುರಗೋಡ್ ಅವರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಮನ ಖಿರೀದಿಸಿದ್ದರಲ್ಲದೇ ಮುರಗೋಡ್ ಕುಟುಂಬ, ವಿ.ವಿ ಬಿರಾದಾರ, ಶಿವಾನಂದ ಇಂಗಳೇಶ್ವರ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆಪ್ರಾಗಿದ್ದರು. ವಿ.ವಿ ಬಿರಾದಾರ ಅವರು ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ, ಆಗಾಗ ಮಾಜಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ, ಮಾಜಿ ಉಪಸಭಾಪತಿ ಸನ್ಯಾಸ ರೇಹಮಾನ್ ಖಾನ್ ಅವರ ಅಭಿನಂದನಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹೊರತರಬೇಕೆನ್ನುವ ತಮ್ಮ ಬಹುದಿನಗಳ ಕನಸಿನ ಕುರಿತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಿರಾದಾರ್ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೂ ಕೈಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಾಗಿ ನುಡಿದಧನ್ನು ಭಾರವಾದ ಹೃದಯದಿಂದ ನೆನೆದರು. ‘ದಿನಕರೆ’ ಸುಂಧಿನ ರಂಗ ಕಲಾವಿದ ಗೆಳಿಯರಿಗಾಗಿ ನಾಟಕವನ್ನೂ ಬರೆಯುವವರಿದ್ದರು. ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರು ಆಗಾಧವಾದ ಗೆಳಿಯರ ಬಳಗವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಮುಗ್ದ ಮನಸ್ಸಿನ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಟಲ್ತೆ ಮನಸ್ಸಿನ ನಗುವಿನಿಂದ. ಹಾಗೇ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಹೆಗಡೆ, ಬಿ.ಕೆ. ಬಸವರಾಜ್, ಸಿ.ವಿ.ಎಂ. ನಾಗರಾಜ, ಶ್ರೀನಾಥ್ ಎನ್.ಆರ್., ರೇಣುಕಾ ನಿಡಗುಂದಿ, ಟಿ.ವಿ.ಎಂ. ಮೃಲಾರಪ್ಪ, ಆರ್. ರೇಣುಕುಮಾರ್, ಪಿ.ಸಿ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಆನಂದ ಮುರಗೋಡ್, ಶಿವಾನಂದ ಇಂಗಳೇಶ್ವರ್, ಚೆನ್ನು ಎಸ್. ಮರದ, ಕೆ.ಎಸ್.ಜಿ. ಶರ್ಟೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಗಲಗಲಿ, ಡಾ. ಸುಮಂಗಲಾದೇವಿ, ಸೋಮನಾಥ ಬಿರಾದಾರ ಹೊದಲಾದವರು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಅವರೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟ, ಸ್ವೇಹದ ದಿನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಿಸಿ ಭಾವಮಾಣ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಬಿರಾದಾರ ಅವರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ ಗೀತಾ ಬಿರಾದಾರ ಅವರು ದೇಹಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತರಿಗಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರು ಮಟ್ಟಿ ಮಕ್ಕಳು, ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ್ದ ಅಗಲಿದ ಸರಳ, ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಲೇಖಕ ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರ ಆಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ನೆನಬಿಸಿಕೊಂಡರೆ ದೇವಕಣವನ್ನೇ ಅನ್ನೇಷಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಅನಿಸ್ತಿತ್ವ ಬಂಡು, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಾಪ್ತ ಈ ಎರಡರ ಆಳವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಗೆದು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವಂಬ ಮಾತ್ರ ಅಣಿಕೆಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ನೀಡಲಿ ಎಂದು ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ತ ದೇಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

□ ಉಪಾ ಭರತಾದ್ರಿ

ಜೊತೆಗೆ ಮುಗ್ದತೆ

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭದ ವರದಿಯ, ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ್ದು ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ, ಸಣ್ಣಮಕ್ಷಂತ ಅನಂದಪಟ್ಟಿದ್ದರು ಬಿರಾದಾರ.

ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅವರ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನಶೀಲತೆ, ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ, ತಾದಾತ್ಯ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ವೇಳೆ ಮುಂಬಯಿ ಕನಾಟಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸೆವಿನಯ ಕಾನೂನು ಭಂಗದ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಕೃತಿ ತುಂಬಾ ಮೂಲಿಕವಾದುದು. ಆ ಕಾಲದ ದಿನಪ್ರತ್ಯೇಕಿಗಳು, ವಾರಪ್ರತ್ಯೇಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಹೋಗಿದ್ದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಹಾಸಿ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರಾಂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರೇ ವಿವರ ನೀಡುವ ಮುಂದು ಅನ್ನೇಷಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಅನಿಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಷಯ ಅಣಿಕೆಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ನೀಡಲಿ ಎಂದು ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ತ ದೇಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅವರಿಂದ ಇಂಥ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಮೌಲಿಕ ಕೃಂಜಿಗಳು ಹೊರಬರಲಿದ್ದವು. ಅವರ ಆಕಾಲಿಕ ಮರಣ, ಕಾಗಲೂ ನಂಬಿಲೇ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

□ ಏರನ್ನಾರಾಯಣ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಬೀ ಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಂದಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹೊಲಗೇರಿ ಗ್ರಾಮದ ಡಾ. ಚಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ದಿನಾಂಕ 29.06.2012ರಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಗಂಟೆಗೆ ನಿಧನರಾದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದು ಅತೀವ ದುಃಖವಾಯಿತು.

‘బిజాముర జిల్లెయల్లి స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ’ద బగ్గె పి.ఎడ్సో.డి. మాడిద ఇవరు ఇతిహాస సంశోధకరు. విద్యాంసరు హాగొ లేఖకరు ఆగిద్దు, భారత రాష్ట్రాయి పెత్తార అధికారియాగి సేవ మాడుత్తిద్దరు. దెలుగీ బందు ఒందు దళక కూడ ఆగిల్ల. అదరే అవరు ఒరెద మూరు అమూల్య గ్రంథగభు హోరటందిద్ద శ్లాఘనీయ విషయాగిదే. అవర నిధనదినం కన్నడద సాహితీకే అపారవాద నష్టవాగిదే.

ಭಗವಂತನು ಮೃತರ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆರಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಲೆಂದು ಮತ್ತು ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕರುಣೆಸಲೆಂದು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರೇಖಮಾನ್ ಖಾನ್, ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗು ಮಾಜಿ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಂತಾಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದೆಹಲಿಯ ಅನೇಕ ಗಳಿಮಾನ್ಯರಾದ, ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶರದ್ ಜವಳಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಪೃಹ ಐಹೋಳಿ, ಬಸವರಾಜ ಕಲ್ಲುರ, ಕೆ.ಎಸ್.ಬಿ.ಶೆಟ್ಟಿ, ಸಂಘದ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸಿ.ಎಂ. ನಾಗರಾಜ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ಡಾ. ಅಶೋಕ್ ಗೋನಾಳ್, ಅನಿಲಕುಮಾರ್, ಟಿ.ಎಂ. ಮೈಲಾರಪ್ಪ, ಅಶೋಕ್ ಎಂ., ರೇಣುಕುಮಾರ್, ಜಮುನಾ ಮತದ ಹಾಗೂ ಬಸವ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಶನಲ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಜೆನ್ಸು ಎಸ್. ಮತದ, ಜಗದೀಶ್, ವಿ.ವಿ. ಬಿರಾದಾರ, ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಸೋಮನಾಥ್ ಬಿರಾದಾರ, ಶಿವಾನಂದ ಸಿಸೀರ್‌ಕರ್ ಹೀಗೆ ಅನೇಕರು ಬಂದು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಬಿರಾಂತಿಯ ನೀಡಲೆಂದು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಕನಾಡ ಪಕ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಬ್ಯಾಕೆರ್ನೆನಾಗೇಶ್ ದಂಪತ್ತಿಗಳು, ಬ್ಯಾಕೆರ್ನೆನಾದ ಏ.ಪಿ. ಬಳಿಗಾರ್ ದಂಪತ್ತಿಗಳು. ಯು. ಎನ್.ಬಿ. ರಾವ್ ದಂಪತ್ತಿಗಳು, ತರುಣ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ್ವಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ನಷ್ಟಪೂರ್ವಂಟಾಗಿದೆ. ಅವರ ಅತ್ಯಕ್ಷೆ ಶಾಂತಿಯಾನ್ವಯ ನೀಡಲೆಂದು ಹಾರ್ಥೀಯಿದ್ದಾರೆ.

□ ଏ.ଏ. ବିରାଦାର

ದೂರದ ದೇಹಲಿ ಗಗನದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿ ಮಾಯವಾದ ನಕ್ಷತ್ರ ಗೋಲಗೇರಿ ಗೋಲಾಳಪ್ಪ ಬಿರಾದಾರ

ಅಂದು ಸೋಮವಾರ, ಫೋನು ರಿಂಗಣಿಸಿತು. ಮನೆಗೆ ಬರುವೆ ಎಂದು ಗೊಲ್ಲಾಳಪ್ಪ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಬೇರೆ ಉರಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಮನೆ ಸೇರುವವನಿದ್ದೆ. ಅಪ್ಪು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದೆ. ಅವರು ಸಿಂದಿಗಿಯಂದ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಸಾಯಂಕಾಲ 06.30ರ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದರು. ತಿರುಗಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಿಂದಿಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಲಬುಗಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಶನಿವಾರದ ಕೀಕೆ ವಕ್ಕಪ್ಪೆನಿಂದ ರವಿವಾರ ದೆಹಲಿ ಸೇರುವವರಿದ್ದರು.

ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ದಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅವರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪುಸ್ತಕ ಕೌಟಲಿಗಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರ ಸಂಕಿರಣದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅದ್ವಾರಿಯಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆವು. 06.15ಕ್ಕೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೋದರು.

ଭୁକ୍ତାର ମୟୋହ୍ୟ 12ର ମୋତିଗେ ଅନାମ୍ବଦେଯନେବୁ ଫୋନିସି ବିରାଦାର ଜନ୍ମିଲୁ ଏଂଦ. ଏଦୁରିଗିଦ୍ଧରେ ଏରଦୁ କେନ୍ଦ୍ରଗେ ବିଗିଦୁ ବିଦୁତୀଦ୍ୱେ. ଆଦରେ ସୁଦିନ ଶକ୍ତିପାରିତ୍ୟ ଡା. ଜୀ.ଏ.ବିରାଦାର ଜନ୍ମିଲୁ ଏଂଦୁ ତିଂଗକୁ କଳେଦରରୁ ନନ୍ଦବୁଦୁ ଆଗୁତିଲୁ. ପରିଚଯ ମୂରୋ ନାଲ୍ଲୁ ଵରୁଷଦ୍ୱାରରୁ ହଲାବାରୁ ଵରୁଷଗୋଠିନ୍ଦ ସ୍ନେହପାରିତ୍ୟେବ ଅନିଶିକ୍ଷ. ଆ ସଦା ହଶନ୍ତ୍ରୀ, ଅଜ୍ଞେ ବିଜାମୁରୀ ଭାଷେ, ଦେହଲିଗେ ବିନଦାଗଲେଲୁ ଗଂଟିଗଟିଲେ ହରଟି ମୋଡେଯୁତିଷ୍ଟୁଦୁ ଜନ୍ମିଷୁ ହତ୍ତିର ତେଣିଦୟବୁ. ଶୈଖେକବାଗି ତୀର ହତ୍ତିର ବରଲୁ କରଇ ଅପର ଲୀତରକବାଣଟିକଦ ମେଲିଦ ଅଭିମୂଳନ.

ಬರದೆದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಮಸ್ತಕಗಳು. ಒಂದು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಮಹಾ ಪುಂಧ. ಎಲ್ಲವೂ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕ ತತ್ತ್ವಾಂಶ ಬಿಜಾಮುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಸಂತೋಧನೆ. ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಬುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಲಯದಲ್ಲೇ ವಿರಳ. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲದ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಡಾ. ಬೀರಾದಾರರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದ ಅದುತ್ತ.

బిజాముర జిల్లగే సంబంధిసిదంతే, అఖిండ కన్నాకటక నిమ్మాణివాగువ

ವೇದಲೇ ಕನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ಅಂಬಲಿ, ಮತ್ತು ಟಿಳಕರ ಕಾಲದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೇ ಮುಂಚೊಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಜಾಪುರದ ಕನಾಟಕ ಭೂಷಣ ಕೌಟಲಿಗಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಎರಡು ಚಕ್ರಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿವೆ. ಅವರ ಕೈತ್ತರ್ತಿ ಕಾರ್ಯ, ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಕುಶಾಹಲ ಯಾರನ್ನೂ ಬೆರಗುಗೋಳಿಸುತ್ತವೆ.

ବଦୁ ସଣ୍ଠ ଉଦାହରଣେ, କୌଜଲଗି ଶ୍ରୀନିବାସରାଯିର
ଚରିତ୍ରେ ସଂବନ୍ଧିଷିଦଂତେ ସମକାଲୀନ ସଂଯୁକ୍ତ କନାଫିକ ପ୍ରତିକେଯ
କେଲପୁ ମୁଟଗଳ ନକ୍ତଲୁଗଳନ୍ତୁ ତରଲୁ ସୁମାରୁ ଏରଦୁ ସାପିର
ରୁହାଯିଗଳନ୍ତୁ ଖୋଲ୍ପିଦରୁ. ଆ ମୁଣ୍ଡକଦିନ ନିଜବାଗି ଅଵରିଗେ ଲୋକବାଗି
ଅଵର ନୋକରିଯିଲ୍ଲ ବଢ଼ି ଇତ୍ୟାଦି ଏମନୁ ଅଗୁପୁଦିଦିଲ୍ଲ. ଆଦରେ ଏଷ୍ୟଦ
ବଗ୍ର ଇଦ୍ଦ ଅଵର କାଳଜି ଏଦ୍ଦ ତୋରୁତିତ୍ତୁ ପଦବିଗଳାଗି ଅଭ୍ୟାସ
ମୂଳ୍ୟପରିରତେ କେ ରିତିଯ କ୍ଷାଳଜି ଅତି ଏରିତ.

ಹಾಗೇ ಒಮ್ಮೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ 1892ರಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರದಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದ ಕನ್ನಾಡಕ ವೈಭವ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ತಣ್ಣಾ ಮಂದಿನ ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆ ಅದುವೇ ಅಗಿದಿತು. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಾಡಕ, ಭಾರತದ ಜರ್ತೀಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಏನೆಲ್ಲ ಕೆನಸುಗಳನ್ನು ಕೆಷ್ಟಿದ್ದು. ಅಪ್ಪಾಗಳೆಲ್ಲ ಅವರ ಜೊತೆಗೆಯೇ ಹೋದುವು. ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಗಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಎಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ದೃಷಿತವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಡಲಿ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೊರಲಿ? ಅಪ್ಪಾಗಳ ಕೇವಲ ಉಪಕಾರಕೆ! ದೂರದ ದೇಹಲಿ ಎಂಬ ಗುಸ್ಸದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ತೇಜಃಪೂರ್ಣ ನಕ್ಷತ್ರ ನೋಡ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಚ್ಚಿ ಬಿದಿತು. ಅದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯದ್ದೇ ಅಗಿತ್ತಿದು ನೇನೆಂದಾಗ ಕುಳಿ ಕಿತ್ತು ಬಧಿತ್ತಿದೆ. ಏನೆಲ್ಲ ಅವಿಷ್ಯಾರಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಹೆಟ್ಟಿ-ಸಾವುಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬೇದಿಸುವದ್ದು ಅಗಿಲವಲ.

□ ಡಾ. ಕೃಷ್ಣ ಶೊಲ್ಹಾರಕುಲಕರ್ನೆ ಬಿಜಾಪುರ

ಜೂನ್ 30, 2012ರಂದು ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಪರಿಸಿದ್ದ, ಚೆಲನಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಟಿ ಶ್ರೀಮತಿ ತಾರಾರವರಿಗೆ ಸನ್ನಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ತಿಳಿದಂತಹ ಡಾ. ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರು ವೃದ್ಯಾಫಾತದಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಷಯ. ಕೇಳಿ ನನಗೆ ‘ದಿಗಾಂತಿ’ ಆಯಿತು. ಅಯೋ ದೇವರೇ ನೀನೆಷ್ಟು ಸ್ವಾಧೀನ! ಬರಿ ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಜಾಣಿರನ್ನು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತರಾದವರನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಿ ಎಂದು ಮಾರ್ಪಳ ಮರುಗಿದೆ. ಹೋಪ, ಹತಾಶೀಯೊಂದಿಗೆ ಅವರೊಂದಿಗಿನ ನನ್ನ ನೆನಪುಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದವು.

ದೇಹಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಅವರ ಮನಗೆ ಭೇಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಬಾಡಿಗೆ ರೂಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಚಯ, ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಹರಿಸಬೆಂದು ಸ್ವಾಂತ ಮನ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಒಂದು ಮನ ಖಿರೀದಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದು ‘ಮನಯ ಮಹತ್ವ ಹೇಳಿ’ ಜಡಕ ಕುಡಿಸಿ, ಜಳಗಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮನಯ ಸುರಕ್ಷಿತ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ತದನಂತರ 2010ರಲ್ಲಿ ಅಭಿಮತ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಬಂದೋದಿಗಿತ್ತು. ಅವರ ವಿದ್ದತ್ತ ತಿಳಿಯುವ ಅವಕಾಶವೊದಗಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಕನ್ನಡ, ಕನ್ನಡದಿಂದ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ತರುವುದು ಮೊದಲಿನ ಅವರ ಭಾಷಾ ಹಿಡಿತ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಜಾಣತನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಂಕಾರವಿಟ್ಟುಕೊಂಡರಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಯಾರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ಬೇಡ ಅವರು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ತಾನಾಗಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ

ಹಾಗೂ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಂಜಾರುಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವಾಷಾ ಹಾಗೂ ನೇರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಧೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದವರಾಗಿದ್ದರು. ಅಭಿಮತ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಆಧಾರ ಸಹಿತ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ದೇಹಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಸ್ಕರಣ ಸಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅವರ ಭೇಟ್ಟಿ ಆಯಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಜ್ಞೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂಗಾಲಿ ಭಾಷೆಗೆ ವಚನಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ. ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಮೀರಾ ಜ್ಯುವತೀ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಎಂದು ‘ಸಮಾಜಾರ’ ಓದುತ್ತಾ ಕುಳಿತ ಡಾ. ಜಿ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ತನಗೆ ಮೇಸೇಜ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ನನ್ನಿಂದ ದಿನಾಂಕ ಕೇಳಿ ತಾಪು, ಉರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗಿ, ಆ ದಿನ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲೀಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ನೀವು ಇಷ್ಟು ಜಾಣಿರ್ದಿಲ್ಲ. 270 ಶರಣ ವಚನಗಳರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಇದು ವಚನಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಸುಲಭ, ಪಡ್ಡ, ವಚನಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವದು ಬಿಹಳ ಕಷ್ಟ ಎಂದರು. ಆದರೆ, ನಾನು ಮತ್ತು ಪ್ರಯುಕ್ತಿ ಮಾಡಿ, ನೀವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಡುವಿರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ ಎಂದೆ. ನನಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನಾರ್ಥಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿರುತ್ತದೆ, ಕೆಲಸದ ಒತ್ತುಡು, ಹೇಳಿ ಸಿಗುವುದೇ ಕೆಟ್ಟು, ಹೇಳಿ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮೂಡು ಇರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಕುಳಿತರೆ ಲೇಖನಿ ಹಾಗೇ ಸ್ವೀಡ್ ಆಗಿ ಓಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕೆ, ನಾನು ಪ್ರಯುಕ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ಆದರೆ, ಅದೇ ನನ್ನ ಕೊನೆ ಬೇಟೆ, ಮಾತು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಎನಿಸಿರ್ಲೇ ಇಲ್ಲ! ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮ ಶಾಂತಿ, ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾಡಿಕೊಡಲೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲೇ ಅಧವಾ ಕೇವಲ 43 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಮನಜನ್ಸ್ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲೇವಿ

□ ಡಾ. ಸುಮಂಗಲಾದೇವಿ

ಇನ್ನೊಂದು ‘ಹಳದಿ ಜೀಳು’ – ಸುದರ್ಶನ ದೇಸಾಯಿ

‘ಹಳದಿ ಜೀಳು’ ಪತ್ರೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆದು ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಸುದರ್ಶನ ದೇಸಾಯಿ ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ‘ಹಳದಿ ಜೀಳು’ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿ ಮೂಲಕ ಅಪಾರವಾದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗುವ ಮುನ್ನ ರಂಗಭೂಮಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಂಟು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಸುವಾರು 100ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಪತ್ರೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಮನವಾತಾಗಿದ್ದ ಸುದರ್ಶನ ದೇಸಾಯಿ (68) ಧಾರವಾಡದ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತ್ರೇಯಲ್ಲಿ ಜುಲೈ 31, ಮಂಗಳವಾರ ಸಂಜೀ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು. ಹಲವು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಯಿಲೆ. ತೇವೈ ರಕ್ತದೊತ್ತದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪತ್ರೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯಲ್ಲಿದೆ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆದ ದೇಸಾಯಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏರಿದ ಎತರ ಅನುಷ್ಠಾನದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಇದೇ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಂದೆ ಕೇರಿತ ತಂಡು ಕೊಟ್ಟು. ಅವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಮುಖ್ಯಾ-ಧಾರವಾದ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯು ಧಾರವಾದ ಸಾರಸ್ವತಪ್ರವರ ಬಳಿಯ ಕಾಲೆನಿಗೆ ‘ಸುದರ್ಶನ ದೇಸಾಯಿ ಕಾಲೋನಿ’ ಎಂದೇ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿತ್ತು.

‘ಹಳದಿ ಜೀಳು’, ‘ಲೀದರ್ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟ್ಸ್’, ‘ಎಂಟಿಪೆ ಭಂಟ್’ (ಚಲನಚಿತ್ರಪೂರ್ವ ಆಗಿದೆ) ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪತ್ರೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ‘ಹಳದಿ ಜೀಳು’ ಕಾದಂಬರಿ ತಂಡು-ಕೊಟ್ಟ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಅದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಜೀವಿ ಹಾವಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಪತ್ರೇದಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸದಾ ಕಾಲ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಈದೇರದಾಗ ಪತ್ರೇದಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಅಯೋಚಿಸಿದ್ದರು. ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇಂಥೊಂದು ಪತ್ರೇದಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ಅಯೋಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವೂ ಆದಮ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಘದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಮಾತುಕೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಸಾಹಿತ್ಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ 1965ರಿಂದ 1988ರ ವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 200 ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು. ನಂತರ 1974ರಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯೋದಯ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಸರಸ್ವತಿ ಕಲಾ ನಿಕೇತನ ಸಂಪರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ನಾಟಕ ಆಡಿದರು. ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ರಂಗಭೂಮಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾಡಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ‘ರಂಗತೋರಣ್’ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಜಂಡಾ ಸಿಗದೆ, ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹ ಸಿಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಲ್ಲಿ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿದ್ದ ದೇಸಾಯಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಪ್ರಸರ್ಸುತ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆದರ್ಶ ಶಿಕ್ಷಕ ಪತ್ರಿಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಧಾರವಾಡದ ಬಡಕೆಂಬದಲ್ಲಿ ಜನವರಿ 14, 1945 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದ ಅವರು, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಓದಿ, 34 ವರ್ಷಗಳವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ದುಡಿದು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲೇ ನೇಲೆ ನಿಂತರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧಾರವಾಡ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯೂ ಹೌದು; ಕರ್ಮಭೂಮಿಯೂ ಹೌದು. ಕೂನೆಗೆ ಅವರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೇ ಅಸುಂಗತರಾದರು. ಈ ಮೂಲಕ ಪತ್ರೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿವ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಏಕೆ ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಲೇಖಕರನ್ನು ಕೆಂಡುಹೊಂಡಂತಾಗಿದೆ. ಅಗಲಿದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸುದರ್ಶನ ದೇಸಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ದೇಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

ಜೊಂಗುಳ ಹಾಡಿದ ಹೂ ಮನದ ಸಾಹಿತಿ

‘ನಾನ್ ಎಳೆಯರು ನಾನ್ ದೇಳೆಯರು
ಹ್ಯಾದರು ಹೂಡಿನ ಹಂಡರು
ನಾಲ್ ನಾಡೇ ನಾಡ್ ಹಿಲಿಯರು
ನಂಡ್ಯು ಕನ್ನಾಡೀಂ ಸುಂದರ್...’

ಎಂಬ ಅಶ್ವಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ಗೀತೆಯ ರಚನೆಕಾರ, ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಶಂಕರಗೌಡ ಗುರುಗೌಡ (ಶಂ.ಗು.) ಬಿರಾದಾರ ಆವರು ಶುಕ್ರವಾರ ಜುಲೈ 6ರಂದು ವಿಚಾಪುರದಲ್ಲಿ

ನಿಧನರಾದರು. ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು. ಹಾಡದ ಕನ್ನಡದ ಮಕ್ಕಳೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವೆನ್ನು ಇದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಅದು ಬೇರೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ದೇಶದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಬಹುದಾದ ನಾವು ಎಳೆಯರು.. ಎಂಬ ಕವಿತೆ ಮಕ್ಕಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಥತೆ ಪಡೆದಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ವಿಚಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತೋಗು ತೋಟಿಲು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ತೋಟಿಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಜೋಗುಳ ಹಾಡುತ್ತ ಅದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಸಿ.ಸು.ಸಂಗಮೇಶ, ಶಂ.ಗು. ಬಿರಾದಾರ ಹಾಗೂ ಅಶ್ವರಚಂದ್ರ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂಬ ಶ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿತ್ತದೆ. ಈ ಮೂವರೂ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಮ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯಟ್ಟಾಕಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ದೊಡ್ಡ ಪಡೆಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪಡೆ ಅವರಿಗೆ ಕೃಜ್ಞತ್ವ ಸಲ್ಲಿಸಲೆಂದು, ಅವರು 75 ವರ್ಷ ದಾಟಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 60 ಅಶ್ವಂತ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಆಗ ‘ಹೂವಿನ ಹಂಡರ್’ ಎಂಬ ಸುಂದರ ಅಭಿನಂದನಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧಿಸಿ ಸಂಭೂಮಿಸಲಾಯಿತು.

ಶಂ.ಗು. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಂಡವರಲ್ಲ. ಆವರ ಕಢೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಲಲಿತ ಪ್ರಬುಂಧ, ನಾಟಕಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿಯೇ ಸವಿಯಬೇಕು. ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಕವಿತೆಗಳಂತೂ, ಮಕ್ಕಳ ಕಾವ್ಯ ಹೇಗೆರಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರ ಎತ್ತರದ ನಿಲ್ವು, ಸುಂದರ ನಗುಮೋಗ, ಶುಭ್ರ ಉದುಗೆ ಜೊತೆಗೆ ಹೂವಿನಂತಹ ಕೋಮಲ ಮನಸ್ಸು.. ಎಲ್ಲಾಗೂ ಛಿಯ!

ವಿಚಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಬಲೇಶ್ವರದ ಬಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶಂ.ಗು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರುಚಿ ಉಣಿಸಿದವರು ಅವರ ತಂಡೆ ಗುರುಗೌಡರು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಮನತೆನವಾದರೂ, ಅವರ ತಂಡೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಓದಿನ ಸಂಸ್ಕರಿತ ಬೆಳೆಸಿದ್ದರು.

ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ನಾಟಕದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಕೈ ಬರಹ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದು, ಕಢೆ, ಕವನ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರಬುಂಧ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಚುಟುಪ

ಕೊಂಕಣಿ ಅಸೊಲಸಿಯೆಲಶ್ನೋ ದೇಹಲ, ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್ 1 ರಂದು ದೇಹಲ ಕನಾಡಟಕ ಸಂಘದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ “ಫಿರಂಗಿ ಫತ್ತಾನ್” ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದೆ. ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಜಿಂಬಿಸುವ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಖ್ಯಾತ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕಕಾರ ಮುಂಡಲ್ಕಾರ ನಾರಾಯಣ ನಾಯಕ್. ಕೊಂಕಣಿ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ನಿದೇಶಕ ಪ್ರಶಾಂತ ಮರಣೋಲ್ಕರ್ ನಿದೇಶಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾಗೂ ಆದರದ ಸ್ವಾಗತ

ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹರಳುಗಟ್ಟಿತು. ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದೆನಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅವರು ಬರೆದುದೆಲ್ಲ ಅಪ್ಪಟಿ ಬೆನ್ನ.

ಅವರ ಸುಮಾರು 16 ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ 8 ಕೃತಿಗಳು ಕನಾಡಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲೊಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದು ಪ್ರಸ್ತುತಗೊಂಡಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಅವರು ಒಂಬತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಅಜ್ಞಾಕಾವ್ಯಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಗಲಿದ ಜೇತನಕ್ಕೆ ದೇಹಲಿ ಕನಾಡಟಕ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ತ ದೇಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಭಾವಪೂರ್ವ ನಮನಗಳು.

□ ಕೃಪೆ : ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ನಮ್ಮ ಕನಸು

ನಾವು ಎಳೆಯರು ನಾವು ಗೆಳೆಯರು
ಹ್ಯಾದರು ಹೂಡಿನ ಹಂದರ
ನಾಳೆ ನಾಬೇ ನಾಡ ಹಿಲಿಯರು
ನಮ್ಮ ಕನಸದೇಇ ಸುಂದರ
ಹಿಂದು ಮುಷ್ಣಿಂ ಶೈಸ್ತರೆಲ್ಲಲಿ
ದೇಂದಿ ಭಾರತ ಮಂದಿರ
ಶಾಂತಿ ದಾತನು ಗಾಂಧಿ ತಾತನು
ಎದೆಯ ಬಾನಿನ ಜಂದಿರ
ಜಾತಿ ರೋಗದ ಜೀತಿ ತಲೆಯಿತ
ನೀತಿ ಮಾರ್ಗದಿ ನಡೆವೆವು
ಒಂದೆ ಮಾನವ ಕುಲವು ಎನ್ನುತ
ವಿಶ್ವ ಧರ್ಮವ ಪಡೆವೆವು
ಷೈರ ಮಾತ್ರಾ ಸ್ವಾಧ್ಯ ವಂಜನೆ
ಶ್ರಿಮಿಗಳಿಲ್ಲವ ತೊಡುವೆವು
ದೇಂಜ ಸೇವೆಗೆ ದೇಹ ನವೆನುವ
ಚಿಂಕೆ ಇಂದೆ ತೊಡೆವೆವು
ದೇಂಜ ಸೇವೆಗೆ ದೇಹ ನವೆನುವ
ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಹೆಣೆದು ತೊಳ್ಳಲಿ
ನೈಂಹ ಪಾತದ ಬಂಧನ
ಬೀಳಕು ಜಿರಲಿ ಗಂಧ ಹರಡಲಿ
ಉಲಿದು ಪ್ರೇಮದ ಜಂದನ
ನಮ್ಮ ಶತ್ತಿಗೆ ದಿವ್ಯ ಭತ್ತಿಗೆ
ದೇಂಜವಾಗಲಿ ನಂದನ
ಅಂದು ಪ್ರೇಮದಿ ಎತ್ತಿ ತೊಳ್ಳಲಿ
ಭಾಜಿ ತನ್ನಯ ಕಂದನ

ಉಚಿತ ವೃದ್ಧಹಿಂಯ ತಪಾನಣ

ಆಗಸ್ಟ್ 26 ರ ಭಾನುವಾರದಂದು ಡಾ. ಭಿಂಮಭಂ ಅವರಿಂದ ಉಚಿತ ವೃದ್ಧಹಿಂಯ ತಪಾನಣಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ದೇಹಲ ಕನ್ನಡಿಗರು ಈ ವೃದ್ಧಹಿಂಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

Quality Engineering Education with active Corporate Exposure & High Placement Percentage

**Highly Subsidised Fee by Sri venkateswara Charitable Trust
@ Rs. 40,000/- per annum**

SRI VENKATESWARA ENGINEERING COLLEGE

Approved by AICTE & affiliated to MDU, Rohtak/DCRUST, Murthal (Sonipat) Hr.
An ISO Certified Institute run by Sri Venkateswara Charitable Trust, Hyderabad (A.P.) Estd. 1999

9 Campuses in South & North India

18000+ Students

14+ years Experience in Education

1200+ Well Qualified Faculty

University fee shall
be charged extra

Free bus facility for College visit (from Jahangirpuri Metro Station, New Delhi at 10 a.m.)

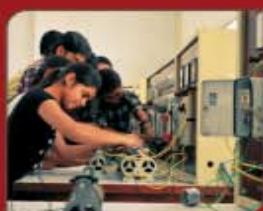
B.Tech./LEET

Civil Engg.

Mechanical Engg.

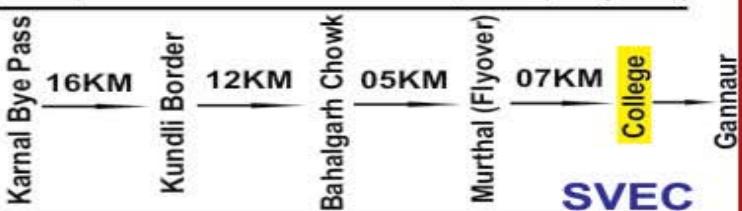
Electrical Engg.

Electronics & Communication Engg. Computer Sc. & Engg.

- ◆ Special fee waiver for girl students.
- ◆ Reserved seats for wards of Govt. Employees, Armed Forces Personnel and Ex-Servicemen.
- ◆ AC Transport from all parts of Delhi.
- ◆ Education Loan Facility available.

Campus : 40 K.M. From Delhi, Sonipat (NCR)

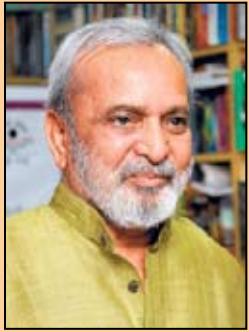

Mobile no's :
08800729712, 07827960559,
09034891791, 09034844460
Contact no's :
0130-2474790-91

Delhi Ambala N.H.1

52nd K.M. Stone, Delhi Ambala N.H. 1, Pipli Khera, Distt. Sonipat-131039(Hr.)
Website : www.svengg.co, Email : admissions@svengg.co

ಡಾ. ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಮೈಕೆಂ ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಜೀರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಜ್ಯಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರ್ತ ಸಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಜ್ಞ ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರನ್ನು 18ನೇ ಬಜೀರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅಯ್ಯು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಗೋ ಮಲಯಾಳಿಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಟನೆ ‘ಪ್ರವಾಸಿ ದೋಹಾ’ ಸಂಸ್ಥೆ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಲಯಾಳಂನ ಲೇಖಿಕ ವೈಕಂ ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಜೀರ್ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ರೂ. 50 ಸಾವಿರ ನಗದು ಹಾಗೂ ಸ್ಕೃತಂ ಫಲಕ ಹಾಗೂ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದ ನಂಬಿಕೆಯ ಅವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪರಂಪರೆ ಜೂತೆಗಿನ ನಿರಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿರುವ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕುರುಡಾಗಿ ಅನುಕರಿಸುವವರಿಂದಲೂ ಭಿನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಹುತ್ವವನ್ನು ಒಂದು ವಾಸ್ತವ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಲೇಖಿಕ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿರುವ, ವೈಕಂ ಅವರನ್ನು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹರು ಎಂದು ಜ್ಯಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರ್ತ ಲೇಖಿಕ ಎಂಟಿ. ವಾಸುದೇವನ್ ನಾಯರ್, ಪ್ರವಾಸಿ ಟಿಸ್ಟ್‌ನ ಬಾಬು ಮಾಥರ್ ಮತ್ತು ಎಂ.ಎ. ರೆಹಮಾನ್ ಅವರನ್ನೂ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಗೊಂಡ ತೀಪ್ರಗಾರರ ಸಮಿತಿ ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರನ್ನು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅಯ್ಯು ಮಾಡಿದೆ. ಬಜೀರ್ ಕೇರಳದ ಮಹತ್ವದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು.

ಮೈಕೆಂ ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಜೀರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ದೆಹಲಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ತ ದೆಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಹಾದಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

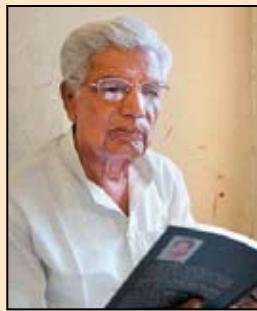
ಪಂಪ ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಡಾ. ಜಿ.ಎಚ್. ನಾಯಕ್

ಕನ್ನಡಿದ ಸ್ವಜನೇತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಕ ಡಾ. ಜಿ.ಎಚ್.ನಾಯಕ್ ಅವರನ್ನು 2010ನೇ ಸಾಲಿನ ‘ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅಯ್ಯು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ (1973), ಅನಿವಾಯ (1980), ನಿರಪೇಕ್ಷ (1984), ನಿಜದನಿ (1988), ವಿನಯ ವಿಮರ್ಶ (1991), ಸಕಾಲಿಕ (1995), ಹರಿಶ್ವಂದ್ ಕಾವ್ಯ (2002), ಗುಣಾರವ (2002), ದಲಿತ ಹೋರಾಟ: ಗಂಭೀರ ಸವಾಲುಗಳು (2004), ಕೃತಿಸಾಧ್ಯ (2006), ಸ್ಥಿತಿಪ್ರಜ್ಞ (2007), ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪಂಪ (2009), ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ (2009) ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳು. ಇದಲ್ಲದೇ ಸಂವೇದನೆ, ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣಕರ್ತೆಗಳು, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕವಿತೆ, ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೌ. ನಾಯಕ್ ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಶಿರಾಮು ಕಾರಂತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಗೌರವಗಳು ಅವರನ್ನು ಅರಸಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಇದಿಗ ಸಂದಿರುವ ‘ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ’ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಸಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಉನ್ನತ ಗೌರವವಾಗಿದೆ.

ಗೋವಿಂದ ಎಚ್. ನಾಯಕ್ ಅವರು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 18, 1935ರಂದು ಅಂಕೋಲಾದ ಬಳಿಯ ಸುವೇ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ನಾಯಕ್ ಅವರು ಅಪಾರ ಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಂದ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಎಲ್.ಬಿ.ಅಲ್ಲಾಳ

ರಂಗಭೂಮಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರಿಗೆ ನೀಡುವ 2011ನೇ ಸಾಲಿನ ಡಾ. ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ವ್ಯತೀ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಹಿರಿಯ ನಾಟಕಾರ, ನಿರ್ದೇಶಕ ಎಲ್.ಬಿ.ಕೆ. ಅಲ್ಲಾಳ ಅವರಿಗೆ ಸಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಾಳ ಅವರ ರಂಗಸೇವೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ರಾಜ್ಯೋಕ್ಕಾಸ. ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹತ್ತಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸನ್ನಾಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಿಗ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರರಸಾರವಾದ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಅವರ ಮಡಿಲಿಗೆ. ರಂಗ ಕಲಾವಿದರ ಕುರಿತ ಅಭಿನಂದನಾ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರಬಂದಿರುವುದು ಕ್ಷೇಬರಳಿಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ, ಅವಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಲ್ಲಾಳ ಮಾಸ್ತರರ ಕುರಿತ ಹೊರತಂದಿರುವ ರಂಗ ಸಂತ ಜಂಗಮ್ ಪ್ರಾಂತ ಒಂದು.

1938ರಲ್ಲಿ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಿಂದಿಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬನ್ನಿಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅಲ್ಲಾಳ ಮಾಸ್ತರ ಯುವಕರಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಬಂದು ನೆಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಜೇವರಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಳ್ಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ. ಪಕ್ಕಿ ಅಮ್ಮೆನ್ನಿ, ಪುತ್ರಾದ ಮಹಮ್ಮದ್ ರಫ್ಫಿ ಹಾಗೂ ಮಹಮ್ಮದ್ ಶಫಿ ಹಾಗೂ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕೊಂದಿಗೆ ವಾಸ. ಅವರದು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಸನಗಳಲ್ಲದ ಸರಳ ಜೀವನ.

ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ, ದಾಸರು, ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರು, ವಚನಗಳು, ಡಿವಿಜಿ ಕ್ರ್ಗ್. ಕನ್ನಡದ ಕುರಾನ್ ಮುಂತಾದವು ಅವರ ಸಂಗಾಳಿಗಳು. ಯುವ ಲೇಖಿಕರು ಕೊಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆದ್ಯಂತವಾಗಿ ಓದಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು ಅವರ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ದೋತ್ತರೆ. ಸಂತರ ಕುರಿತ ಯಶಸ್ವಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಈ ಕವಿಯನ್ನು ಈ ಭಾಗದ ಜನ ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಾಳ ಕವಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಅವಧೂತನಂತೆ!

ಎರಡೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ತಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂ. ನಗದು ಹಾಗೂ ಸ್ಕೃಂಣಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಫಂಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಫಂಡೆನ್ ಜಿ.ಎಂ. ನಾಯಕ್ ಕರ್ತವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಫಂಡೆನ್ ಕನಾಟಕ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ ಸಂಖಯ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

